

Electro Radio Mercur

Technisch commercieel vakblad

VEERTIENDAAGS VAKTECHNISCH TIJDSCHRIFT VOOR:

- Electrotechnische installateurs
- Handelaren in elektrische verbruikstoestellen en verlichtingsartikelen
- Handelaren in radiotoestellen en -onderdelen

30 JUNI 1951
6e JAARGANG Nr. **148**

VLAMBOOG- LASSEN

*

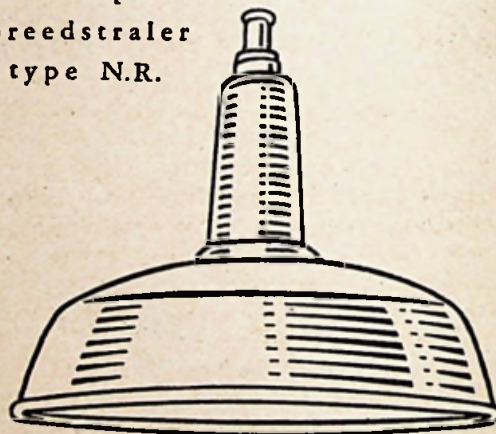
Een schilder als Heijnenbrock ontleende zijn onderwerpen vooral aan de nijverheid, en het vuur kreeg daarbij zijn bijzondere aandacht. Maar ook zijn er fotografen, die met voorliefde in fabrieken en werkplaatsen rondkijken en 'zich vooral aan het vuur verlustigen. De Engelse fotokunstenaar Walter Nurnberg is een van hen; het moge uit zijn weergave van het lassen door middel van een elektrische vlamboog blijken.

*

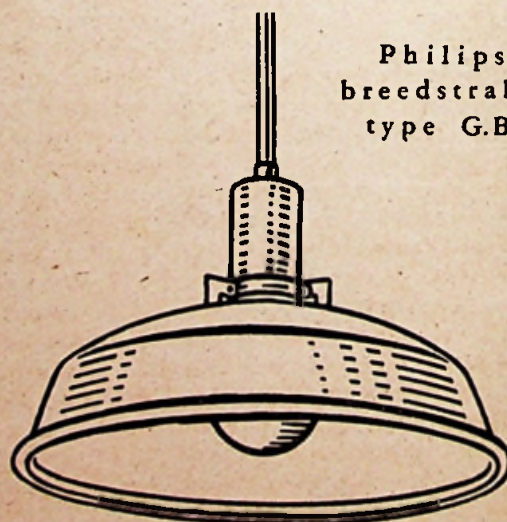
Er is nog heel wat
te doen in breedstraal-
armaturen!

De Philips breedstralers, met hun zeer hoog reflectievermogen en bijzonder gelijkmatige lichtverdeling, zijn speciaal bestemd voor de verlichting van werkplaatsen en fabrieken en zijn gemaakt van z.g. dieptrek-aluminiumplaat, een legering die bestaat uit pl.m. 97% zuiver aluminium, pl.m. 2.6% magnesium en 0.4% mangaan. Zij zijn corrosievrij en worden niet door vocht of zuurdampen aangetast. De gemoffelde deklaag is zo hecht bevestigd, dat bij eventuele vervorming van de reflector de laklaag niet scheurt of bladdert. Leverbaar met 3/8 gassok of ophangbeugel, in 2 uitvoeringen: het gesloten model, type NR met een diameter van 30 cm., 35 cm., 40 cm., 45 cm., en het open model, type GB in de maten 40 cm. en 45 cm. Het open model is uit hetzelfde materiaal en op dezelfde wijze vervaardigd als het type NR en heeft het grote voordeel, dat de kap zonder enige verdere handeling van de ophanginrichting kan worden afgenomen. Hierdoor is het inderdaad mogelijk, de verlichting schoon te houden. Bovendien straalt er bij dit model ook licht naar boven uit, zodat de plafonds niet meer donker zijn, wat hinderlijke contrasten voorkomt.

Philips
breedstraler
type N.R.

Philips
breedstraler
type G.B.

ELECTRO RADIO MERCUUR

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

REDACTIE EN ADMINISTRATIE:
Kalverstraat 35, Amsterdam C.
Telefoon O 2900/35253 en 40453

ABONNEMENTSPRIJS: f 5,— per jaar;
voor leden van de aangesloten vakorganisaties e.d.
f 3,— per jaar. Losse nummers f 0,20.

UITGAVE VAN DE N.V. UITGEVERS MIJ. DILIGENTIA, AMSTERDAM

Postgirorekening 136400 — Bankrekening Twentsche Bank

TOEPASSING van MODERNE SPOELEN

Ijzernkernen hebben grote permeabiliteit

door Ir. G. F. de Wit

Bij 'n vergelijking van moderne hoogfrequent-spoelen met de oudervetse spoelen zal het opvallen, dat de moderne spoelen zeer aanzienlijk veel kleiner zijn dan de oudervetse. Deze kleine spoelen passen heel goed in de algemene ontwikkeling van radio-onderdelen, die steeds kleiner worden. Dit maakt het niet alleen mogelijk lichte en kleine toestellen te vervaardigen (dit laatste wordt met het oog op de ijdelheid van de cliëntèle meestal niet zo gewenst geacht), maar geeft de constructeur ook grotere vrijheid in de opstelling van de onderdelen, waardoor een betere bouw van het toestel kan worden verkregen.

Men kan zich nu afvragen, waarom het thans mogelijk is de spoelen zoveel kleiner te maken dan vroeger, en welke eigenschappen deze nieuwe spoelen hebben.

Het antwoord op deze vragen is niet erg moeilijk. Het is nl. bekend dat de zelf-inductie van een spoel evenredig toeneemt met de magnetische permeabiliteit van de kern van de spoel, wanneer deze een gesloten ring vormt, of met de gemiddelde permeabiliteit, wanneer dit laatste niet het geval is. Nu is het reeds lang bekend, dat ijzer, ijzer-legeringen en zelfs bepaalde ijzerverbindingen 'n zeer hoge permeabiliteit kunnen hebben. Toch werden in het verleden voor hoogfrequent-spoelen terecht geen ijzernkernen gebruikt, omdat deze te grote wervelstroom-verliezen hebben. Dit kan worden toegelicht met het welbekende feit, dat een veranderend magnetisch veld een elektrische spanning opwekt, en dat, omdat ijzer de electriciteit geleidt, daardoor in het ijzer een stroom zal gaan lopen. Deze stromen hebben echter het nadeel, dat zij niet alleen het magneetveld, dat hen veroorzaakte, tegenwerken, maar bovendien, dat zij energie gebruiken. Dit laatste is daarom zo hinderlijk, omdat daardoor de kwaliteit van de spoel zeer sterk wordt verminderd, hetgeen,

zoals bekend, tot gevolg heeft, dat een afgestemde kring, waarin deze spoel is opgenomen, een uiterst geringe selectiviteit heeft, waardoor hij voor radiodoeleinden in het algemeen niet bruikbaar is.

De kwaliteit van een spoel met ijzernkern is dus in nog sterkere mate afhankelijk van de frequentie, dan die van een luchtspoel. Het behoeft daarom geen betoog, dat ijzernkern-spoelen niet zonder meer bruikbaar zijn voor hoogfrequente doeleinden.

De oorzaak van deze onbruikbaarheid ligt echter, zoals reeds is opgemerkt, in de wervelstroom-verliezen, en deze kan men gemakkelijk verkleinen, door de ijzernkern te splitsen in een zeer groot aantal kleine kernen, die electricisch van elkaar zijn geïsoleerd. Het lamelleren van de kernen van transformatoren was reeds een stap in deze richting, omdat men op deze wijze verhindert, dat wervelstromen optreden in een richting, loodrecht op de bliklamellen.

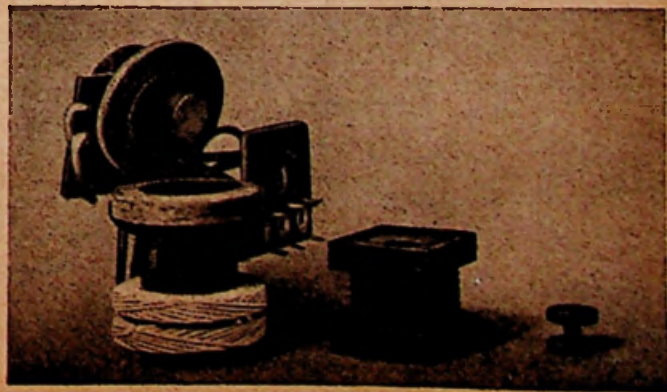
Voor hoogfrequent-doeleinden is dit echter niet voldoende gebleken, en daarom maakt men tegenwoordig kernen van ijzerpoeder, waarbij de afzonderlijke ijzerdeeltjes van elkaar zijn geïsoleerd door een vormgevend isolatiemateri-

aal, bijv. op basis van phenol of polystyrol. In het eerste geval is het vormgevende materiaal thermohardend en moet de kern ongeveer een temperatuur van 200° C kunnen verdragen, wanneer zij wordt gehard. In het tweede geval heeft men het nadeel, dat de kern week wordt bij ca. 100° C. Het is in de praktijk gebleken, dat dergelijke kernen goed bruikbaar zijn bij de frequenties die in de radiotechniek gebruikelijk zijn.

Wanneer ijzernkern-spoelen in vaste filters worden gebruikt, is het van groot belang, dat hun zelf-inductie dezelfde blijft, ook wanneer de temperatuur verandert. Men heeft daarom nauwkeurige metingen uitgevoerd om de temperatuur-afhankelijkheid van dergelijke spoelen te bepalen. Daarbij is gebleken, dat het mogelijk is kernen te vervaardigen, waarbij de zelf-inductie van de spoel toeneemt met toenemende temperatuur, maar dat het eveneens mogelijk is, dat de zelf-inductie afneemt bij toenemende temperatuur. Het is zelfs mogelijk gebleken door een menging van dergelijke kernmaterialen te komen tot een kern, waarvan de permeabiliteit onafhankelijk is van de temperatuur, maar dergelijke kernen hebben het nadeel dat men er tot dusver niet in is geslaagd hun een hoge kwaliteit te geven.

Samenvattend kan dus worden gezegd, dat deze spoelen geenszins onderdoen voor de oudere, grotere spoelen, maar dat er wel op moet worden gelet, dat men hen niet gebruikt voor hogere frequenties dan is aangegeven, terwijl men er tevens goed aan doet hen zo op te stellen, dat ze weinig warmte ontvangen van andere onderdelen van het toestel. Tenslotte wordt erop gewezen, dat spoelen met deze kernen het voordeel hebben, dat hun zelf-inductie gemakkelijk variabel kan worden gemaakt, door de kern te verschuiven.

Vergelijking van spoelen van gelijke zelfinductie en dezelfde kwaliteit: van links naar rechts, luchtspoel, kubusspoel met kern van carbonit-ijzer en spoel met ferriethern.

Automatische Schakelaars

Onder automatische schakelaars verstaan we electromagnetische schakelaars, hand-schakelaars met maximum- of nutspanningsspoelen, motorisch bediende schakelaars. We zullen in enkele artikelen deze schakelaars nader bezien en enige toepassingen aan de hand van schema's bespreken.

Electromagnetische schakelaars, ook wel afstandsschakelaars genoemd, worden gebruikt om electromotoren of andere verbruikstoestellen op afstand in te schakelen d.m.v. drukknopschakelaars (continu of impulscontact), vlotterschakelaars, thermostaten, drukregelaars, schakelklokken, eindschakelaars (bijv. bij transporteurs, kranen).

Ook worden ze gebruikt bij machines, welke pas in werking gesteld mogen worden als een voorgeschreven beveiliging is aangebracht, bijv. het sluiten van schachtdeuren, het aanbrengen van een beschermkap enz. Een contact, dat sluit wanneer de beveiliging is uitgevoerd (sluitcontact), wordt dan in serie met de spoel van de electromagnetische schakelaar geschakeld. Met een drukknop-schakelaar of een voetschakelaar (bij ponsmachines) kan dan de machine in werking gesteld worden.

De contacten van de schakelaars schakelen in lucht of olie, terwijl soms alleen de spoel van de schakelaar in olie gedompeld is. Bij deze laatste schakelaars heeft de fabrikant bij de constructie van de spoel hierop gerekend en deze is dan ook kleiner dan bij een lucht schakelaar. De olie geeft nl. een zeer grote koeling.

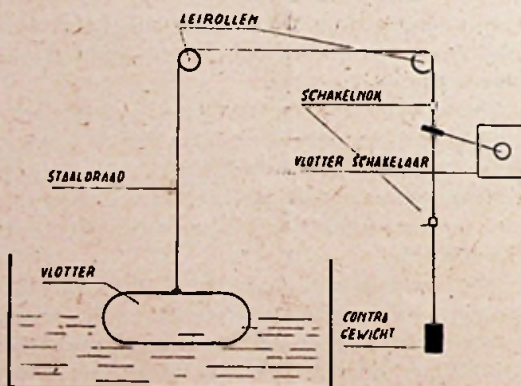
Wanneer men een schakelaar kiest (en dit geldt vooral voor schakelaars, die een groot aantal schakelingen per uur moeten verrichten zoals bij sommige werktuigmachines (bijv. draaibanken) het geval is, moet men het aantal schakelingen per uur opgeven. Iedere fabrikant geeft naast de stroomsterkte bij een bepaalde spanning ook het aantal schakelingen per uur op. Het is daarom noodzakelijk, dat voor een motor van 3 pk bij 380 V, welke bijv. 2000 maal per uur geschakeld wordt, geen schakelaar van 6 A gekozen wordt, maar minstens een van 15 A.

Worden de electromagnetische schakelaars gebruikt als motorschakelaars, dan worden ze uitgevoerd met een motorbeveiliging en wel een thermische maximumbeveiliging.

Het is noodzakelijk om bij motoren een ther-

mische maximumbeveiliging toe te passen, omdat de smeltveiligheden bij overbelasting een enkele waarde als beveiliging hebben. Immers de smeltveiligheden worden gekozen in verband met de aanloopstroom. Sleep-ring-ankermotoren nemen bij gebruik van vollast-aanloopweerstand ca. 1,5 x de vollast-stroom op, en kortsluit-ankermotoren met dubbel hooianker 4,5 x de vollaststroom bij directe inschakeling, bij inschakeling met ster driehoekschakelaar 1,6 x de vollaststroom. Wanneer we dan weten, dat volgens de eisen (V.D.E.) een smeltveiligheid van 6 en 10 A binnen 1 uur niet mag doorsmelten bij een belasting van 1,5 x de nom. stroom (bij 15 en 25 A smeltveiligheden is dit 1,4 x de nom. stroom), dan blijkt hieruit duidelijk de noodzaak van een betere beveiliging.

De leiding-doorsnede is afhankelijk van de beveiliging. Zou men nu geen instelbare thermische maximum-beveiliging toepassen, dan moet de motorleiding aangepast worden aan de gebruikte smeltveiligheid. De smeltveiligheid van een 10 pk motor 1500 toeren en 380 V moet bij directe inschakeling zeker 35 A, de kabel-doorsnede dus 100 qmm zijn. Bij toepassing van een instelbare thermische maximumbeveiliging, welke ingesteld kan worden op 15 A, kan nog met een kabeldoorsnede van 2½ qmm volstaan worden. Voor het kiezen van kabel-doorsneden bij motoren verwijzen wij naar de tabel opgenomen in N 1010 bij de toelichting en op art. 131, 132 en 133, blz. 136.

Vlotterschakelaar, waarvan de schakelhefboom bediend wordt door een vlotter drijvend in een open tank, die bij te lage vloeistofstand een contact sluit en bij te hoge verbreekt.

Door de volgende oorzaken kan een motor overbelast worden:

1° Een der 3 fasen wordt onderbroken (smeltveiligheid stuk). Een éénmaal draaiende kortsluitankermotor blijft als 1-fase-motor draaien. Bij volle belasting neemt hij dan ca. 1,5 x zoveel stroom als anders.

2° De aangedreven machine neemt te veel vermogen op (bijv. lager vastgelopen).

3° De netspanning zakt. Een kortsluitankermotor blijft bij dalende netspanning ongeveer hetzelfde vermogen leveren. De opgenomen stroom wordt dus groter. Het spanningsverlies mag dan ook niet groter dan max. 5 % zijn.

4° Motoren, die berekend zijn voor periodiek gebruik gedurende korte tijd, zijn kleiner gedimensioneerd dan motoren, die continu in bedrijf zijn. Wordt nu eerstgenoemde motor continu gebruikt, dan wordt deze overbelast.

A. DIJKSTRA

Beperking Nikkelverbruik

Het Ministerie van Economische Zaken maakt bekend, dat het in verband met de nikkelpositie noodzakelijk is het verbruik van nikkel slechts toe te staan voor de vervaardiging van essentiële artikelen.

Blijkens een bekendmaking van de directie van het Centraal Rijksbureau in de Staatscourant van 14 Juni 1951 is het met ingang van 14 Augustus 1951 verboden nikkelhoudend roestvrij staal en nikkellegeringen toe te passen bij het vervaardigen of afwerken van de in een tweetal bijlagen van de hierbovengenoemde bekendmaking genoemde goederen. Onder nikkelhoudend roestvrij staal worden verstaan chroomnikkel houdende ijzerlegeringen met een gehalte van 6 tot 22 % nikkel. Onder nikkellegeringen worden verstaan ferro en non-ferro legeringen, gesmeed of gegoten, met een gehalte van meer dan 22 % nikkel.

Tevens is een verbodsbepaling uitgevaardigd tot het vernikkelen van de goederen, welke worden vermeld in de derde bijlage van bovengenoemde bekendmaking.

Nieuw zilver

Eveneens is een algemeen verbod is afgekondigd om, behoudens een beperkt aantal uitzonderingen, welke in de vierde bijlage van de bekendmaking zijn opgenomen, goederen te vervaardigen of af te werken van nieuw zilver. Onder nieuw zilver worden verstaan non-ferro legeringen met een gehalte van 8% of meer nikkel. Beide laatstgenoemde verbodsbepalingen treden eveneens met ingang van 14 Augustus 1951 in werking.

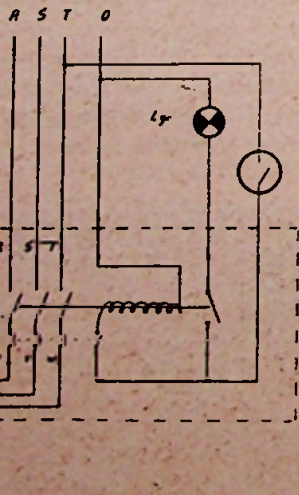
Bovendien is van hovenbedoelde goederen het verkopen en afleveren verboden, echter met dien verstande, dat het afleveringsverbod voor de fabrikanten eerst op 14 Augustus 1951 en, behoudens het hierna vermelde, voor de groot- en kleinhandelaren onderscheidenlijk op 14 September 1951 en 14 December 1951 in werking treedt.

Ten aanzien van de goederen, die worden geïmporteerd op een invoervergunning dan wel op een invoerverklaring, verleend, onderscheidenlijk voor gezien verklaard, na 14 Juni 1951 treedt dit verbod met ingang van laatstgenoemde datum in werking.

De aandacht wordt er op gevestigd, dat voor bijzondere doeleinden (ziekenhuizen, chemische bedrijven, eventuele militaire orders enz.) van de gestelde verbodsbepalingen dispensatie kan worden verleend. Belanghebbenden dienen zich hiertoe te wenden tot het Centraal Rijksbureau, Huygenspark 38-39 te 's-Gravenhage.

Gouden Dienstjubilé

Op 16 Juni jl. heeft de heer J. D. Heukeshoven feestelijk het feit herdacht, dat hij vijftig jaar geleden in dienst trad bij de fa. Jos. Goossens, electrotechnisch-installatiebureau en loodgietersbedrijf te Amsterdam. De jubilaris, die momenteel als boekhouder bij de firma werkzaam is, werd tijdens de receptie in Parkhotel onderscheiden met de zilveren medaille van Oranje Nassau, welk ereteken hem door een vertegenwoordiger van de burgemeester, de heer Van Cleef, op de borst werd gespeld.

Electromagnetische schakelaar met continu inschakelcontact en bedrijfslamp.

De Etaleur in het Warme Seizoen

ZOMERSTOF en STOFZUIGERS

Zonnige, droge dagen kunnen voor de huisvrouwen veel genot, maar ook veel narigheid meebrengen. In vele gevallen kunnen overdag de ramen in grote en kleine steden niet worden opengezet, zonder dat het huis met stof wordt bezaaid, daar, waar het snelverkeer koning is,

De huisvrouw voelt er niet veel voor, des middags nog eens de karpetten en lopers te gaan schuieren, ook al omdat daardoor nog méér stof op de netgepoetste meubelen zou komen te liggen, wat ook alweer werk meebrengt.

Kijk eens goed rond in een huis met openstaande vensters. Overal zult u stof zien liggen, hetgeen bewijst, dat een stofzuiger in ieders huis toch wel gewenst is. Om het publiek hiervoor rijp te krijgen, kunt u niet volstaan met naast iedere stofzuiger in de etalage een kaartje te zetten, waarop vermeld, dat dit de allerbeste is, die er bestaat. Het publiek loopt hier niet meer in; dat lezen zij overal. Zet er eens iets anders neer, werk eens met andere teksten en ook met goede eenvoudige en veelzeggende blikvangers.

Er zijn hier twee verschillende etalages afgebeeld, waarvan ik de onderste ga bespreken in de hoop, dat u deze korte uitleg duidelijk zal zijn. Is dit niet het geval, schrijft u dan naar de redactie, en het antwoord volgt spoedig.

In deze etalage is de stofwolk, een der grootste trekpleisters voor de ogen van het publiek, juist omdat dit niet direct weet wat iets dergelijks in de etalage moet doen. Deze wolk is grijs geschilderd en uit houtboard gesneden. Het venster is van hetzelfde materiaal en wordt lichtgroen met een smal geel biesje.

Naast het venster en gedeeltelijk daaronder komt een stuk carton, dat met een aardig kamerbehang beplakt is. Schuin vóór dit decor komt een lichtgele strook carton, waarop met bruine letters de tekst is geschilderd. Deze tekst moet

nonchalant gezet worden. Rechts in de etalage brengt men een lang podium aan, of enkele kleinere naast elkaar, en daarvoor legt men een schuin naar achter wijkend wit bord met tekst, bordeaurood behalve het woord „Goede”, dat in zwart is geschilderd.

Op dit podium plaats men enige stofzuigers en daarom heen alle hulpstukken, welke vaak zoekenden doorslaggevend zijn bij de keus, die er gemaakt zal worden. Men etaleert vaak stofzuigers, die alleen staan zonder toevoeging van al de hulpstukken, die erbij zijn; dit is verkeerd, want men zet ook geen rijgschoenen in de etalage zonder veters, geen bloemen zonder vaas. Artikelen, die uit verschillende delen bestaan, kunnen nimmer voldoen, indien er niet al de onderdelen bij geëtaleerd worden.

Vergeet vooral niet de stofzuigers te prijzen en de naam van de fabrikant of het fabrieksmerk erbij te vermelden!

REPARATIE bij NATUURLICHT

Het komt bij onze klanten dikwijls voor, dat in de winter, als de verlichting de meeste diensten moet verrichten, deze moet worden herzien, verlegd of vergroot, zodat niet alle benodigde lichten kunnen branden op tijdstippen, dat dit verlangd wordt. Er wordt dan veel in de avonden gewerkt, omdat dit beter uitkomt wegens de sluiting van de desbetreffende zaak. De overuren moeten dan echter met 50 % toeslag betaald worden, waardoor de klant wel eens een minder prettig humeur over houdt.

Tracht dit te voorkomen, want aan die overuren kunt u toch ook niet alles verdienen. Tracht het zóver te brengen, dat alle reparatie en veranderingen in de zomerdagen kunnen gedaan worden. Maakt uw klanten hierop attent met een speciaal hiervoor ontworpen stencil of met een advertentie in de plaatselijke bladen, maar vergeet ook niet met uw etalagereclame hierop in te haken.

Maakt eens een etalage, zoals boven staat afgebeeld. De uitvoering hiervan is als volgt. Een groot stuk carton in de vorm van een driehoek, eventueel te maken van gegolfd carton. Daartegen een ladder uit houtboard gesneden, waarop een mannetje van zwart carton. Er staan tegen het gegolfd carton enkele stukken buis, welke in originele kleur blijven. Uit deze buizen steken de elektrische draden, afkomstig van enkele rollen, die op de etalagevloer liggen. De uiteinden van deze draden zijn gekronkeld, zoals dit ook in werkelijkheid het geval is.

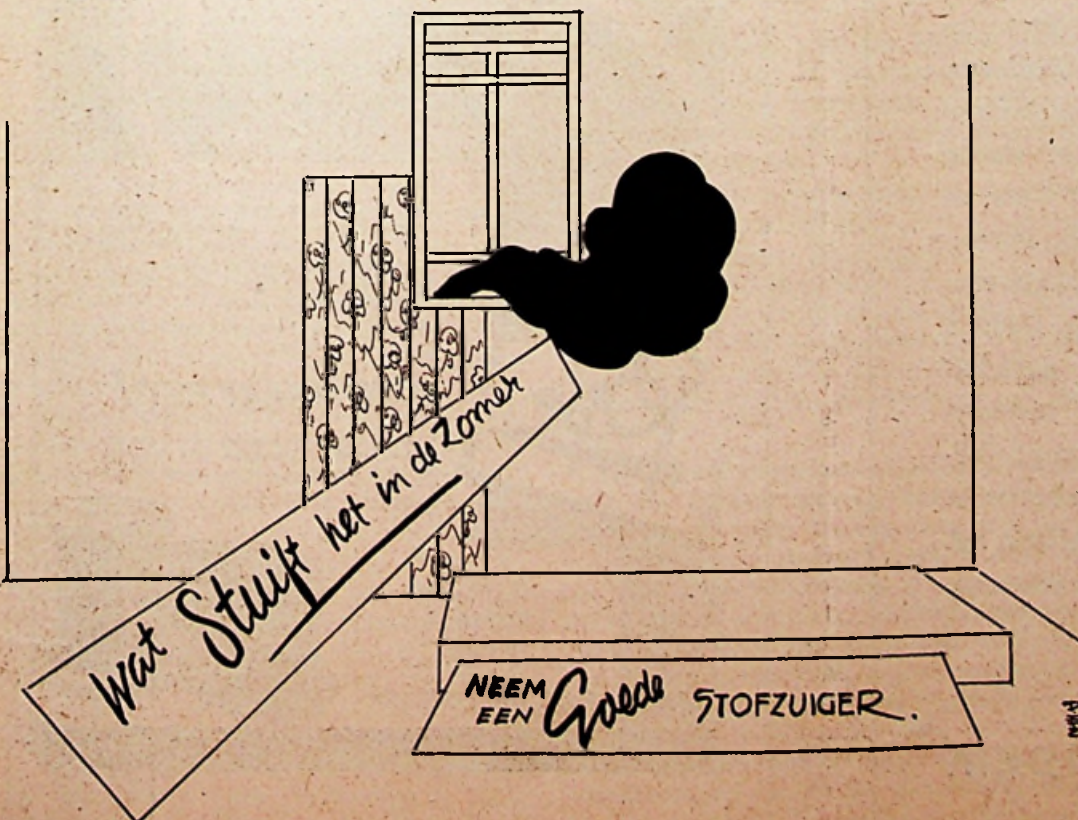
Rechts van dit geheel verschijnt een groot wit bord, waarop de tekst in zwart komt te staan, behalve de woorden „Winter” en „Zomer”, en deze moeten helrood zijn.

In de etalage zelf legt men diverse artikelen, welke nodig zijn voor het vernieuwen enz.

Door deze twee etalages zal men aan zijn zaak een geheel ander aanzien geven dan door het neerzetten van goederen zonder enige blikvanger, zoals de gewoonte van de meeste installateurs is.

Zonder bijzondere activiteit komt u er niet en zeker niet in deze tijd, waarin de reclame een zeer grote rol speelt.

D. E. Zwartespeld

*Tevreden klanten...
die zullen dikwijls
bij U terugkomen!*

*Neem daarom de verkoop
van de*

ADEM

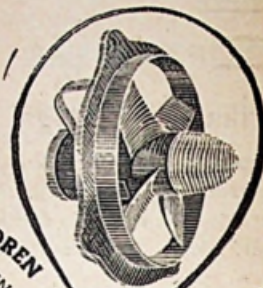
ter hand!

ADEM, de kleine koelkast met de grote inhoud, is het meesterstuk van de Zwitserse technische industrie, een wonder van precisie-arbeid. Hij werkt storingvrij, vraagt weinig stroomgebruik en geen onderhoud. Deze en talrijke andere voordelen hebben hem duizenden enthousiaste aanbevelingen van huisvrouwen uit de gehele wereld bezorgd. Over 'n ADEM hoort U nooit klachten, met 'n ADEM hebt U nooit last, maar wel altijd tevreden klanten en die alleen komen bij U terug! Verkoop de ADEM in vol vertrouwen: het is de enige koelkast in de grote klasse, binnen het bereik ook van hen met een kleiner inkomen.

*Alleen een koelkast
met dit merk is 'n ADEM*

RINGVENTILATOREN
VOOR GROTE RUIMTEN

E. M. I. heeft 50 jaar ervaring met in haar windtunnel beproefde ventilatoren, welke in vele modellen en capaciteiten worden geleverd en bekend zijn door haar lange levensduur en geruisloze gang.

Gratis handleiding
beschikbaar

N.V. ELECTROTECHNISCHE
MECHANISCHE INDUSTRIE

UTRECHT-HOLLAND TELEF. 15223-18589

Podur is de allernieuwste plastic isolatie. Podur is onbrandbaar - het is bestand tegen oliën en zuren - het behoudt mettertijd al zijn oorspronkelijke hoedanigheden. Podur kan in vrijwel elke kleur en kleurencombinatie geleverd worden.

Wat voor draad of wat voor isolatie U ook mocht nodig hebben:

POPE MAAKT HET!

Vraag alle gewenste inlichtingen aan ons alleensprekendste voor Nederland. Zij zal U graag met raad en draad bijstaan.

TECHNISCHE
HANDELONDERNEMING
„ROMAL“

Plompstorengracht 12
Utrecht - Tel. 14393

N.V. POPE'S DRAAD- EN LAMPENFABRIEKEN VENLO · HOLLAND

Onze Amerikaanse collega

Amerika is nu eenmaal een land waar velen onzer - terecht of ten onrechte - met nieuwsgierige en jaloeze blikken naar kijken. Wellicht zal het menige lezer interesseren, iets meer te horen over de manier waarop zijn Amerikaanse collega leeft.

In de Kroniek van het Ambacht werd onlangs een uitvoerige reportage gegeven over het ambacht in Amerika, waaraan wij het volgende ontleen over „de electriciens”.

De toepassing der electriciteit schept natuurlijk vele ambachtelijke mogelijkheden. Daar is in de eerste plaats de man die zich bezig houdt met het onderhoud en de reparatie van motoren, leidingen, contactknoppen enz. Om in dit werk als een vakman te kunnen worden aangemerkt, moet men in de regel een leertijd van 4 à 5 jaar hebben doorgemaakt, doch sommigen zien kans de nodige vakkennis op te steken door enige jaren als hulpkracht te gaan werken. De aanleg van elektrische installaties is echter voorbehouden aan de eigenlijke electriciens. Voorheen plachten deze hun vak geleidelijk aan te leren door als hulparbeider te gaan werken, maar tegenwoordig komt dit minder voor. De vakverenigingen erkennen in deze branche de hulparbeider namelijk niet, ofschoon deze soms nog wel gebezigd wordt voor werkzaamheden, waarmee de vakorganisatie geen bemoeienis heeft. De formele opleiding omvat thans een vierjarig leerlingchap. In vele plaatsen moet de electricien

in het bezit zijn van een ambachtsvergunning, die hij kan verkrijgen na het afleggen van een examen, waarbij een grondige vakkennis wordt verlangd, terwijl de candidaat ook op de hoogte moet zijn van de overheidsvoorschriften. Naast de electricien die installaties aanlegt, zijn er nog vele specialisten werkzaam. Het aantal elektrische apparaten, dat in de Amerikaanse huishouding wordt gebruikt, bedraagt een kwart miljard, zodat het geen verwondering kan wekken, dat het onderhoud en de reparatie daarvan het aanzien heeft geschonken aan een afzonderlijke ambachtsbranche. De werkzaamheden dergenen, die zich hierop specialiseren, strekken zich uit tot elektrische kachels, wasmachines, broodroosters, strijkijzers en tal van andere kleine elektrische apparaten, terwijl ijskasten en radiotoestellen, wanneer het niet om ingrijpende reparaties gaat, eveneens binnen het veld hunner belangstelling liggen. Sommigen zijn in dienst van winkels in electriciteitsartikelen of fabrikanten van elektrische apparaten, maar zeer velen vestigen zich zelfstandig. De opleiding geschiedt in de praktijk, waartoe bij tal van werkgevers gelegenheid bestaat. Bovendien bestaat er een menigte mondelinge en schriftelijke cursussen in de beginselen van de electriciteit en haar toepassing, die als uitgangspunt of aanvulling van het praktijkwerk kunnen dienen. Voor een beperkt aantal bekwame krachten is hier de mogelijkheid aanwezig om zich met een goede kans op welslagen als zelfstandig ambachtsman te vestigen. Het aantal arbeidskrachten in deze branche wordt momenteel op een 50.000 geraamd. Natuurlijk zijn er nog heel wat andere specialisten, b.v. voor koelinstallaties, air conditioning, radiotechniek, radar enz. Kortom: een vak, dat een levendige en veelzijdige beoefening vindt.

Vroegere elektrische kleurenfilters werden samengesteld met behulp van kristallen van zinksulfide als polarisator. Die kristallen waren echter niet geheel kleurloos en niet volkomen helder; bovendien klein van stuk. Thans maakt men er plaatjes voor van seignettezout (bekend uit de kristaltelefoon en -microfoon), die uit kunstmatige, grote kristallen worden geslepen.

J. Corver.

Het stroomverbruik door radio-luisteraars

Om er achter te komen, op welke tijden de luisteraars hun radio het meeste gebruiken, heeft men in Zwitserland bij 500 willekeurig gekozen luisteraars een apparaatje aan de radio bevestigd, dat automatisch aantekent, wanneer de radio wordt gebruikt. De gemiddelde luisterduur bleek $2\frac{1}{2}$ uur per dag, maar deze $2\frac{1}{2}$ uur bleken niet gelijkmatig over de dag verdeeld te zijn, waarbij eigenaardig genoeg de middagpauze de tijd is, waarop de meeste mensen naar hun radio luisteren. Hoewel deze metingen waren verricht bij totaal willekeurig gekozen luisteraars en bovendien telkens andere luisteraars werden gekozen, zijn deze metingen toch niet volledig betrouwbaar, vooral omdat de luisteraar weet, dat dit toestelletje bij hem is opgesteld. Bovendien is het een zekere vorm van overlast de toestelletjes te plaatsen.

Men heeft daarom naar een methode gezocht om het electriciteitsverbruik van radio's te bepalen, zonder dat de luisteraar er iets van bemerkt. Daartoe heeft men zijn toevlucht genomen tot de theoretische electriciteitsleer, die zegt, dat een radio praktisch het enige gebruikstoestel in de huishouding is, dat de zogenaamde derde harmonische van de wisselstroom uit het net gebruikt. Men heeft een toestel ontworpen, dat speciaal het stroomverbruik van deze derde harmonische meet en daaruit bij benadering het totale electriciteitsgebruik van radio-ontvangers bepaalt. Het bleek, dat de luisterduur op de eerste werkdagen van de week 10 à 12 % kleiner is dan het gemiddelde, maar op Zaterdag 25 % en op Zondag zelfs 30 % hoger dan het gemiddelde. G. F.

Electronische Kleurmeters

In de onlangs verschenen R.C.A. News Letter die de Nederlandse Siemens Mij. te Den Haag ons als vertegenwoordigster van de Radio Corporation toezond, komt een mededeling voor omtrent een nieuw meetinstrument, dat te Cleveland in Ohio door George C. Sziklai, physicus van de R.C.A.-laboratoria, is gedemonstreerd voor een vergadering van de American Optical Society. Hij gaf er de naam aan van „tristimulus photometer”.

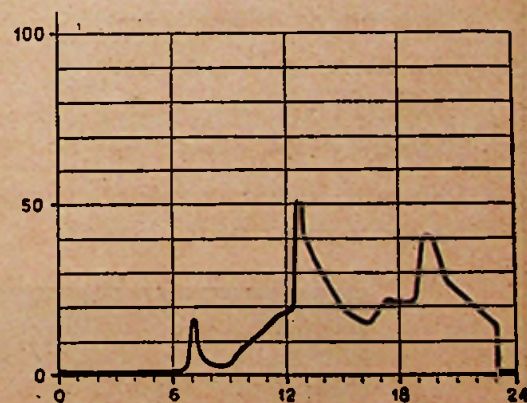
Met dit apparaat kan men de kleursamenstelling bepalen van het licht ener willekeurige lichtbron, in zoverre, dat de onderlinge sterkteverhouding wordt aangegeven van de drie als hoofdkleuren beschouwde tinten groen, rood en blauw, die in dat licht aanwezig zijn. Het is een toestelletje ter grootte van een schoenendoos, dat 5 electronenbuizen bevat. Het is bestemd voor laboratorium-onderzoek en houdt natuurlijk verband met de werkzaamheden op het gebied van kleurentelevisie.

Over de grondslagen der werking wordt in het bericht niets medegedeeld, maar ongeveer gelijktijdig is in het Novembernummer van „Electronics” een artikel

van medewerkers van het Polytechnisch Instituut te Troy in de staat New York verschenen over Electriche kleurfilters, dat enig denkbeeld geeft van de mogelijkheden op dit terrein.

Kleuren zijn bepaald door de verschillende golflengten (of door de frequenties) der lichttrillingen. Men kan dus in een enkel, nauwkeurig getal precies aangeven wat men algemeen als zuiver groen, rood of blauw zal beschouwen. Voor groen wordt de golflengte van 535 millimicron aangenomen, $\frac{8}{9}$ daarvan als blauw en $\frac{8}{7}$ als rood.

Men maakt gebruik van stoffen, die voor licht zgn. dubbele breking vertonen en van gepolariseerd licht. De eigenschappen van dubbelbrekende stoffen kunnen worden beïnvloed door elektrische of magnetische velden (denk aan de met nitrobenzol gevulde Kerrcel bij de Telefunken-Televisie van 20 jaar geleden). Bepaalde verschijnselen hangen dan verder samen met de golflengte van het licht, dus met de kleur. Daarvan maakt men gebruik om maximale lichtdoorlating voor de omgeving van één bepaalde kleur te verkrijgen en de intensiteit daarvan te meten.

Relatief aantal luisteraars in de loop van de dag (100 betekent, dat alle beschikbare radio's in gebruik zijn). (Ontleend aan: Electrotechniek).

Voor installatiemateriaal

altijd Jung

Albrecht Jung - Schalksmühle i.W.
Elektrotechnische Fabrik

Expresssekoker

met
tuit
en
deksel

Inhoud koker 2 liter

1000 watt te leveren in
220 volt en 125 volt

Voor bedrijfs- en arbeidsanalyse

Uitmeters en Impulstellers,
onmisbare apparaten voor efficiency experts.
Gemakkelijk verplaatsbaar en overal te monteren.

Indien de beide meters samen worden gebruikt,
kunnen zij bij vele industriële processen
een volledig beeld van de gang van zaken geven.
Analyse van de arbeidsgang
bij werktuigmachines, enz. enz.

Barclay

VAN WIJK & VISSER

G E L D E R M A L S E N

TECHNISCHE

V R A G E N B U S

Hoogfrequent verhitting

Vraag: *Kunt u mij op eenvoudige wijze uiteenzetten voor welke doeleinden hoogfrequent verhitting wordt gebruikt in plaats van verhitting met gas of electriciteit.*

J. de R. te L.

Antwoord: In het algemeen kan gezegd worden dat hoogfrequent verhitting wordt gebruikt in die gevallen, waarbij het te verhitten stuk met gewone verhitting niet of moeilijk te bereiken is, of waarbij een nauwkeurig afgestelde hoeveelheid warmte op een zeer bepaalde plaats moet worden toegevoerd.

In een hoogfrequent generator wordt een hoogfrequentstroom opgewekt, welke door een spoel wordt gevoerd, die buiten de generator is opgesteld. Wordt in het veld van deze spoel een metaal voorwerp gebracht, dan ontstaan wervelstromen in dit voorwerp, waardoor het verhit wordt. Bij een generator die een hoge frequentie afgeeft, loopt de wervelstroom in hoofdzaak aan het buitenoppervlak van het te verhitten voorwerp. Het is hiermede mogelijk om een tandwiel alleen aan het buitenoppervlak te verhitten en daarna te harden waardoor de kern zacht blijft. Het tandwiel wordt dan ondanks zijn grote oppervlaktehardheid toch zeer taai en sterk. Dit is alleen met hoogfrequent verhitting te bereiken.

Een andere toepassing is het doden van bacteriën of virussen door middel van capacitieve hoogfrequent verhitting. Het bekende zwarte roggebrood, het zgn. Friese roggebrood schimmelt vrij snel. Door het brood tussen 2 platen door te voeren, waarop een geschikte hoogfrequent spanning staat, wordt ter plaatse in het brood een verwarming teweeg gebracht waardoor zich in weinige minuten een sterilisatieproces voltrekt waarna het brood weken bewaard kan worden zonder te schimmelen. Ook groenten, die zo worden behandeld, blijven zeer lang vers. Deze processen zijn nooit door gewone verwarming te bereiken.

Het versterken van kleppen bij oudere motoren

Vraag: *Ik ben in het bezit van een bestelwagentje merk „X”, dat ik net vóór de oorlog heb gekocht. Het is de laatste jaren enige malen voorgekomen, dat de kleppen moesten worden vernieuwd omdat deze verbrand waren. De garagehouder verzekert mij dat hij de kleppen kan oplossen, waarna deze veel sterker worden. Mag ik van uw vragenbus gebruik maken om uw advies hierover te vragen en hoe komt het dat deze kleppen steeds verbranden?*

W. K. te V.

Antwoord: Dat deze kleppen, die voor uw motor zijn ontworpen, steeds verbranden wordt waarschijnlijk veroorzaakt door het beter worden van de benzine. Een hoogwaardiger benzine geeft een beter rendement maar stelt ook hogere materiaaleisen aan de motoronderdelen en speciaal aan de kleppen. De kleppen worden slecht gekoeld en

de klepslijtage treedt daarom bij betere brandstof het eerst op de voorgrond.

Het opdikken van kleppen wordt daarom in een dergelijk geval wel eens toegepast, omdat hierdoor een betere warmte-afvoer van de klepranden naar de opgebrachte staal massa mogelijk is. Nog beter is het oplossen van een nieuw sluitvlak aan de klep van een hoogwaardige staallegering. Deze kan met de gewone lasbrander worden opgebracht. Voor dit doel zijn lasstaven van chroom-nikkellegeringen in de handel waarin ongeveer 4 x zoveel nikkel als chroom voorkomt.

Een uiterst hard lasmateriaal bevat nog cobalt en wolfram wat een zeer slijtvast sluitvlak voor kleppen oplevert. Dit laatste materiaal is echter zeer moeilijk te bewerken. Wanneer u een dezer legeringen laat aanbrengen op de kleppen van uw motor kunt u er zeker van zijn dat de reparatie lange tijd achterwege kan blijven wat u veel narigheden kan besparen. Ons advies is, dat u dit zeker kunt laten doen.

Rawplugboor of hardmetaal spiraalboor

Vraag: *Gaarne zag ik in uw technische vragenbus uw mening opgenomen over het volgende:*

Bij het aanleggen van installaties is het maken van gaten voor het aanbrengen van rawplugs een werkje dat zeer veel tijd kost. Bestaat hiervoor een snellere werkwijze die toch een even goede bevestiging geeft.

Antwoord: De rawplug methode geeft een uitstekende bevestiging die vooral voor het bevestigen van de zadels van elektrische leidingen in beton of muren bijna niet te overtreffen is.

Toch kan, wat betreft het maken van de gaten, zeker een snellere werkmethode worden gevolgd. In de handel zijn nl. spiraalboren te krijgen die voorzien zijn van een punt van een zeer hard materiaal (bijv. Widia). Deze punt moet voor uw doel vrij spits zijn geslepen (30-45°), het slijpen kunt u voor de eerste maal het best aan een goede vakman overlaten, daar het materiaal zeer hard is en . . . kostbaar.

Een boor van ca. 7 mm kost, afhankelijk van de gebruikte staalsoort, rond f 25,—. Wanneer u deze boor in een gewone handboormachine spant, kunt u ook in het hardste steen in weinige minuten zonder inspanning een gat boren. De boor blijft vrij lang scherp, echter moet u voor één ding oppassen: het zijdelings wegglijden van de boor kan deze klem doen lopen, waarbij u kans loopt, dat de boor breekt. Vooral in beton waarin gladde kiezelstenen zijn verwerkt is het gevaar vrij groot. Bij enige omzichtigheid bij het hanteren van de boor kan deze echter jaren mee, terwijl U er onder omstandigheden veel werktijd mee kunt besparen. Vooral bij het gaten boren in betonnen plafonds werkt u gemakkelijker met de handboormachine. Spant u de boor in een elektrische handboormachine, dan kost het maken van een gat u minder dan een minuut, echter is dan de grootste omzichtigheid bij het hanteren van de boor op zijn plaats; u moet de machine zeer los in de hand houden en uiterst weinig druk op de boor uitoefenen. Bij de geringste weerstand die de boor ondervindt trekt u deze terug, terwijl u probeert het gat een iets andere richting te geven om het obstakel te vermijden. De besparing in werktijd is dan wel zeer groot ten opzichte van de klopper, waardoor de aanschaffingsprijs spoedig eruit gehaald is.

Solderen van aluminium

Vraag: *Is het solderen respectievelijk lassen van aluminium mogelijk en hoe moet ik dit doen.*

N. v. d. V. te O.

Antwoord: Het solderen of lassen van aluminium kunt u doen door gebruik te maken van de diverse vloeimiddelen met bijbehorend soldeer- of lasstaaf. Iedere grote zaak op lasgebied kan u hierover inlichten en verkoopt het een of andere fabrikaat soldeer- of lasmateriaal voor aluminium. Om u hier ter plaatse een gebruiksaanwijzing te geven, over wat u wel en niet kunt doen op dit gebied en aan welke voorschriften u zich moet houden is helaas onmogelijk, daar de methode sterk uiteenloopt afhankelijk van het gekochte materiaal. Ook ervaring vooral op lastechnisch gebied is beslist onontbeerlijk wilt u het aluminium lassen tot een succes maken. Wij raden u aan de gewenste inlichtingen te vragen bij de fabrikant van het door u te kopen lasmateriaal. Wat het solderen van aluminium betreft vrees ik dat de in de handel gebrachte vloeimiddelen en soldeermaterialen niet voldoen aan redelijke eisen van kwaliteit voor een gesoldeerd product.

Wel kunnen wij u mededelen dat in Engeland momenteel proeven genomen worden met een soldeerbout die in trilling wordt gebracht met een ultra-geluidfrequentie (ultrasonisch). Met deze bout kunt u zonder vloeimiddel met gewoon soldeertin ook aluminium solderen, trouwens ook alle andere metalen kunnen zonder vloeimiddel en zonder schoonmaken hiermede worden gesoldeerd. Deze bouten zijn echter nog niet in de handel. Een bezwaar is ook, dat u bij de bout een ultrasonische generator moet kopen. De prijs van deze generator en van de bout zullen vrij hoog uitkomen. Het elektriciteitsverbruik van de bout zal met ca. 150 W. worden vergroot voor de generator.

Wanneer wij nieuws horen over deze bout zullen wij u nader berichten.

(Wij kunnen vraagsteller nog adviseren aan te schaffen het boekje Aluminium door Ing. K. J. van de Loo, uitgave N.V. Uitg. Mij Diligentia, Amsterdam, Prijs f 3,90. Red. E.R.M.)

Plastic prijzen

Vraag: *Uit Amerika kreeg ik bericht, dat daar plastic pijpen worden gebruikt voor elektriciteits-aanleg in plaats van ijzeren pijpen.*

Is het u bekend of deze in Nederland te krijgen zijn en welke draad moet hierin worden gebruikt?

Antwoord: Ons is niet bekend dat er installatiemateriaal van plastic voor elektrische leidingen wordt gebruikt, ook niet in Amerika.

Wel wordt in Amerika voor vloeistof-leidingen voor lage temperatuur van plastic pijpen gebruik gemaakt. Deze zijn echter ook in Nederland bij diverse groothandelaren op dit gebied te verkrijgen, compleet met alle passtukken, hoekstukken, enz. Zij kunnen met de normale snij-ijzers van draad worden voorzien en worden normaal met pakking in elkaar geschroefd.

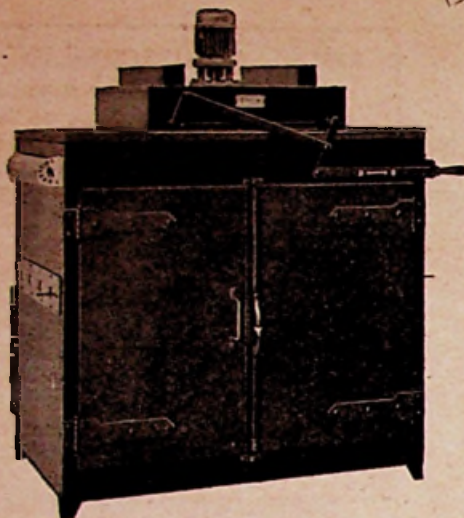
Voor elektrisch installatiemateriaal is ons ook in ons land niets bekend op het gebied van plastic pijpmateriaal.

Wel hoorden wij dat in Amerika bij de aanleg van elektrische leidingen bij nieuwbouw, gebruik wordt gemaakt van een platte plastic band waarin aan de kanten de draden zijn ingeperst. Deze band wordt met spijkers op het metselwerk bevestigd, waarna gewoon hieroverheen wordt gepleisterd.

Het lijkt ons intussen nogal revolutionair en de Nederlandse veiligheidsvoorschriften zullen dit experiment voorlopig (gelukkig!) wel niet toestaan. Dat een dergelijke aanleg goedkoop is behoeft overigens wel geen betoog.

Inventum

Alles op het
gebied van
**ELECTRISCHE
VERWARMING**

MOFFELOVENS

INVENTUM-BILTHOVEN

De enige gespecialiseerde fabriek op
electro-warmte gebied in ons land

Gaarne verstrekken wij U prospectus of uitgebreide
offerte van elk verlangd apparaat of gewenste installatie

NEDERLANDSE WEBER MAATSCHAPPIJ N.V.
GOUDA — Gouwe 200-218 — Telefoon 2946 (K 1820)

Cassablocs

Wij kunnen CASSABLOCS leveren, echter niet bedrukt met firmanaam.
De prijs bedraagt slechts fl. 8,75 per doos van 50 blocs, franco
thuis. Bestelling per postwissel of per giro 136400 ten name van

Uitgevers Mij. **DILIGENTIA**, Kalverstraat 35, Amsterdam C.
Op de strook vermelden: Cassablocs.

Komt en Bezoekt de Britse Radio Tentoonstelling!

Weet ge wel, dat de Radio Tentoonstelling, die dit jaar in Londen gehouden wordt, de grootste ter wereld zijn zal op het gebied van Radio, Televisie, Telecommunicatie en Electronics? Belangstellenden kunnen daar niet alleen een uitgebreide reeks uitgestalde producten inspecteren, maar worden desgewenst tevens in staat gesteld elders actuele installaties te bezoeken. Er zijn speciale maatregelen getroffen, om een record aantal buitenlandse bezoekers te kunnen verwelkomen. Ook *gij* zult deze gelegenheid niet onbenut voorbij laten gaan. Wij zouden U echter, in verband met het grote aantal buitenlanders, dat dit jaar in Engeland verwacht wordt, willen aanraden reeds nu uw reisbiljet en uw logies te reserveren.

Britse Nationale Radio Tentoonstelling

EARLS COURT · LONDEN

28 Augustus t/m 8 September

Brochures met inlichtingen zijn verkrijgbaar bij

THE RADIO INDUSTRY COUNCIL · 59 RUSSELL SQUARE · LONDEN WC1

Telegramadres: OIARION, WESTCENT, LONDEN

**MEDEDELING VAN DE
NEDERLANDSE
VERENIGING VAN
ELECTROTECHNISCHE
WERKGEVERS**

BELASTING EN BILLIJKHEID

Hebben we enkele nummers terug over andere belastingen gesproken, dan die belastingen die normaliter de laatste jaren door Prof. Lieftinck worden gelanceerd, nl. belastingproeven op materiaal als drukvastheid, slagproeven, vermoeingsproeven, enz., dit keer willen wij de rollen omdraaien, en schrijven over de jongste voorstellen van onze Minister van Financiën inzake wijziging van de Inkomstenbelasting 1941, het Besluit Loonbelasting 1940, de Wet Vermogensbelasting 1892 en de verhoging van het tarief van de Vennootschapsbelasting.

Adres aan de Kamer

Deze voorstellen hebben nogal wat stof doen opwaaien. Niet omdat men over het algemeen niet overtuigd was, dat, gezien de werksituatie, meer opgebracht moest worden, doch wel is er sprake van grote ontstemming over de wijze waarop de bijdrage wordt samengesteld. Acht organisaties op het gebied van detailhandel, waaronder de Bedrijfsgroep Detailhandel, en ambacht hebben zich dan ook met een adres tot de Tweede Kamer gewend teneinde hun bezwaren naar voren te brengen.

Bezwaar bestaat in eerste instantie tegen de voorstellen inzake de inkomstenbelasting, omdat daar de billijkheid in het gedrang dreigt te geraken. Bovendien is het zo, dat de extra-uitgaven voor defensielasten een tijdelijk karakter dragen, en het is te betreuren, dat geen begrensd periode is aangegeven voor deze belastingwijzigingen. Verder zocht men vergeefs naar een raming van het bedrag, dat door deze wijzigingen wordt verkregen, terwijl het noodzakelijk geacht wordt, dat deze wijzigingen tegelijkertijd in behandeling worden genomen, gezien het onderlinge verband, en tenslotte wordt nog eens uitdrukkelijk de aandacht gevestigd op het feit, dat de winsten door de recente prijsstijgingen, thans meer dan ooit

Op de hersengymnastiek

Volgende vraag: Geef de eerste drie letters van het alfabet; zij hoeven niet in volgorde.
(S.E.P.)

voor een belangrijk deel niet meer dan „schijnwinsten” zijn.

Over dit laatste punt heeft men reeds iets kunnen vernemen in de regeringsverklaring, nl. dat de fiscale winstvaststelling in overeenstemming zal worden gebracht met redelijke bedrijfs-economische overwegingen.

Ondernemers extra getroffen

Een ander zeer belangrijk punt is, dat conform het voorgestelde in artikel 48a van het besluit op de Inkomstenbelasting 1941, inbreuk gepleegd wordt op het enige reële en aanvaardbare principe van gelijke inkomstenbelasting bij gelijk inkomen en gelijke gezinsgrootte. Inderdaad is het volkomen onbegrijpelijk, dat degene, hetzij detaillist, ambachtsman of anderszins, die zijn inkomsten verkrijgt uit zijn bedrijf, bij een inkomen van meer dan 8 mille, méér inkomstenbelasting moet betalen, dan degene die dit inkomen geniet als werknemer of beoefenaar van een vrij beroep.

Dit misje heeft echter nog een staartje. De werknemer, nl. heeft in doorsnede een vast bedrag als jaarincome, terwijl dit van de zelfstandige ondernemer aan belangrijke schommelingen onderhevig is. In tegenstelling tot de werknemer geniet de zelfstandige ondernemer geen sociale verzorging. Bovendien loopt de zelfstandige ondernemer een veel groter risico, terwijl last but not least de financieringsmoeilijkheden bij hogere belastingdruk belangrijk groter zullen worden.

We zien hieruit, alle bezwaren samenvattend, dat de werknemer bij een inkomen boven f 8 000,— thans reeds een voorsprong geeft op de zelfstandige ondernemer, welke voorsprong, bij aanneming van deze voorstellen door de Kamers, nog groter zou worden. Reël gezien, zou, indien deze voorstellen worden aanvaard, het voordeel van de verdwijnende ondernemersbelasting voor middelmatige en hogere bedrijfsresultaten afwerpende ondernemingen, teniet worden gedaan door deze verzwarende.

Ondermijning van weerstandsvermogen

Nauw verband met de hierboven geschetste belasting houdt de Vennootschapsbelasting, welke wel zeer ingrijpend genoemd mag worden. Dit geldt niet alleen voor de grotere, doch eveneens voor de kleinere ondernemingen. Het weerstandsvermogen van de bedrijven, die door deze verzwarende worden getroffen, zal dan ook sterk worden ondermijnd.

Wanneer echter de voorgestelde verzwarende van de Inkomstenbelasting geen doorgang mocht vinden, zou ook, deze verhoging niet mogen worden doorgevoerd. Hier is nl. uitsluitend sprake van een verschil in de juridische bedrijfsvorm, welk verschil geen onderscheid in de belastingdruk rechtvaardigt.

Dit zijn in grote trekken de bezwaren, die geopperd zijn en onder de aandacht van de Tweede Kamer zijn gebracht. Zoals in de aanvang reeds gezegd, wordt er niet geopperd tegen een belastingverhoging, doch wel wordt dringend verzocht de verdeling van de belastingdruk naar draagkracht en billijkheid te doen geschieden. Een verzoek, dat ons alleszins redelijk lijkt en dat om die reden dan ook een kans op succes kan hebben.

Laten wij hopen, dat deze bezwaren een goed gehoor zullen vinden in het belang van de grote en belangrijke groep zelfstandige ondernemers.
(Einde Newo-Nieuws).

Open

laatsen

EEN ELECTROTECHNICUS

oud 25 jaar, in bezit van M.T.S. diploma, ziet zich gaarne als volontair geplaatst in een wikkeldbedrijf voor reparatie van stofzuigers en motoren. Bij voorkeur in klein bedrijf. Verdienste geen vereiste. Brieven nummer 1506.

? Vraag en Aanbod !

ERKEND INSTALLATEUR

zoekt met ca. f 10 000,— deelname in of overname van een electr. techn. installatie bedrijf. Brieven nummer 1507.

TE KOOP AANGEBODEN:

1 isolatiemeter, fabrikaat Nieaf (nieuw) f 150,—.

1 installatiemeter, gebruikt, doch in prima staat, f 65,—. Fa. C. Schipper, Rosenveldtstraat 9-11, Rotterdam.

TE KOOP AANGEBODEN:

electro technisch bureau in licht, kracht, elektrische apparaten en radio. Gelegen aan hoofdverkeersweg Rotterdam-Z. Serieuze reflectanten boeken ter inzage. Benodigd kapitaal ca. 30 mille. Brieven nummer 1508.

TE KOOP:

wegens omstandigheden, in welvarende plaats, een zaak in verlichtingsartikelen en electr. apparaten. Eventuele koper kan vergunningen voorlopig gebruiken.

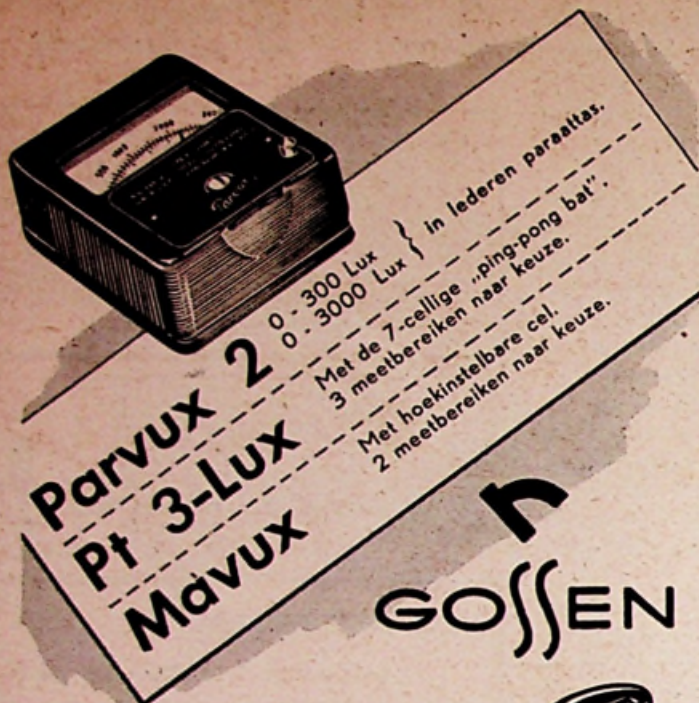
Br. nr. 1509.

De Nederlandse Industrie gaat meer en meer over, tot toepassing van *electronische werkmethoden*. Speciaal voor industriële toepassingen publiceerden wij

ELECTRONICA IN DE INDUSTRIE

door A. van Sluïters (prijs f 4,95) Het eerste en enige volledige boek (172 pagina's, 80 afbeeldingen) in de Nederlandse taal over dit onderwerp. Te bestellen bij de boekhandel of bij N.V. UITGEVERSMIJ.
DILIGENTIA
Kalverstraat 35 te Amsterdam-C.
Postgiro 136400

Alleenvertegenwoordigers voor Nederland en Indonesië:

Lindeteves n.v.

J. W. BROUWERSPLEIN 20 - AMSTERDAM Z.

2 5 8 0 3
2 5 8 0 4
2 5 9 1 1
2 5 9 1 2
9 0 4 7 6

MOTORSCHAKELAARS

met en zonder thermisch relais,
voor opbouw en inbouw

RELAIS

voor wissel- en gelijkstroom

GRENDDELCONTACTEN

HEFMAGNETEN

VLOTTERSCHAKELAARS

TIJDRELAIS

WEIDEAFRASTERINGSAPPARATEN

SYNCHROON-INBOUWUURWERKEN

WANDKLOKKEN

Vraagt onze catalogus

„AFO”

Apparatenfabriek „Overijssel” N.V.,

Hattem (Gld.) Telefoon 941 (4 lijnen)

Toonaangevende

Vakbladen

voor het
Duitse bedrijfsleven

Voor succesvolle
publiciteit
make men
gebruik van:

FUNK TECHNİK

Radio, Televisie, Electronica

FUNK UND TON

Maandblad voor hoogfrequenttechniek
en electro-acoustiek

LICHTTECHNIK

Verlichting, elektrische verbruikstoestellen,
installaties

PHOTO-TECHNIK UND WIRTSCHAFT

Orgaan van het „Verband der Deutschen Photo-
grafischen Industrie e. V.”

KINO-TECHNIK

Smaalfilmprojectie, Filmtechniek, Bioscooptheater

KAUTSCHUK UND GUMMI

Economisch en technisch tijdschrift op het
gebied van rubber en asbest

Deze vakbladen kunt U via de Nederlandse boekhandel
betrekken en in Nederlandse valuta betalen.

Proefnummers en advertentie-tarieven gratis bij:

Verlag für Radio-Foto-Kinotechnik G. m. b. H.

BERLIN - BORSIGWALDE (Westelijke sector)

Weg! met
losgetrilde contacten
(gevaar voor sluiting)
kapotte contactstoppen
(gevaar voor aanraking)

Neemt een
DRAKA-flex contactstop

DRAKA

N.V. Hollandsche Draad- en Kabelfabr. Adan

MEDEDELINGEN VAN DE

VAKGROEP
ELECTROTECHNISCH
AMBACHT

Secretariaat: Mauritskade 45,
's-Gravenhage, tel. 110585

VRIJWILLIGE EN GEDWONGEN ORGANISATIE

Naar zachte dwang
met materieel voordeel?

De bezettingsjaren hebben ons wars gemaakt van iedere dwang. Een begrijpelijke en logische reactie op een periode, waarin onze persoonlijke vrijheid wel zeer sterk beperkt was en waarin willekeur en terreur hoogtij vierden.

Het is daarom eveneens begrijpelijk, dat na de bevrijding een schier ongelimiteerde drang naar vrijheid zich manifesteerde, zelfs in die mate, dat met recht van een zucht naar ongebondenheid kon worden gesproken. Maar weinigen beseften dat van deze vrijheid geen sprake kon zijn, zolang men zich de weelde daarvan niet kon veroorloven, toen ons economische en sociale leven volkomen was gesorganiseerd en 't herstellen der verhoudingen een zware inspanning van het gehele volk vroeg.

De drang naar ongebondenheid manifesteerde zich ook op het terrein der vakorganisaties. De Vakgroepen, producten van de beknotting der vrijheid in oorlogstijd, moesten weg en de voor-oorlogse vrije organisaties, veelal opgezet op het principe van „vrijheid-blijheid”, dienden zo spoedig mogelijk in ere hersteld te worden. Men pleegde daarbij over het hoofd te zien, dat de maatschappelijke verhoudingen tengevolge van de oorlog zich volkomen gewijzigd hadden, waardoor voor organisaties, die in het verleden veelal meer op kegelclubs dan op vakorganisaties hadden geleken, geen plaats meer was, tenzij men er in zou slagen, die organisaties aan de gewijzigde omstandigheden aan te passen.

Mocheid

Is men daarin geslaagd? Helaas, menen wij dit in vele gevallen te moeten betwijfelen. Men spreekt tegenwoordig graag over organisatie-mocheid van vakgenoten. Aannemende, dat deze mocheid inderdaad bestaat, dan moet zij een oorzaak hebben. En deze menen wij te moeten zoeken in het feit, dat de meeste vakgenoten de tekenen des tijds niet verstaan en niet begrijpen, dat alleen een gezamenlijk optrekken een zich handhaven in het na-oorlogse bestel kan bewerkstelligen.

Men beseft nl. niet voldoende, dat men, in welke vorm dan ook, georganiseerd moet zijn. Men „misbruikt” zijn herkegen vrijheid door alleen te blijven staan en niet mede te werken aan het gemeenschappelijk doel.

Bovendien: het is niet voldoende dat men lid wordt van een organisatie en trouw zijn contributie betaald. Men dient daadwerkelijk mede te werken, ieder naar zijn vermogen en krachten.

Dit alles geschiedt, helaas, niet in voldoende mate. Maar bovendien: te velen nog organiseren zich in het geheel niet; zij blijven aan de kant staan en trachten beter te worden van hetgeen slechts weinigen moeten verrichten.

Tussenvorm

Is die vrijheid, die in haar absolute vorm feitelijk ongebondenheid is, dan wel zo begeerlijk en voor het algemeen belang zo doorslaggevend? Is een „zachte dwang” de tussenvorm van hetgeen wij in de bezettingsjaren kenden en hetgeen daarna begrijpelijkerwijs ontstond? Is het niet nodig, dat vele bedrijfsgenoten, in hun eigen belang (dat zij zelf niet wensen te zien) bijeengebracht worden, niet op een dusdanige wijze dat zij niets te vertellen hebben, doch wel zó, dat zij in de gelegenheid komen en min of meer gedwongen worden, wel mede te spreken.

Is het niet noodzakelijk een middel te vinden, dat de leden onderling zal binden, een middel van meer *materiele* inhoud dan enkel het beroep op de samenhangigheid?

Wil men eigenlijk niet een rechtstreeks, tastbaar, materieel voordeel van de organisatie zien? Men wijst in dit verband wel op organisaties als bijv. de N.V.R.D., die haar leden de volle bruto-winst op een radio-apparaat garandeert, de BOVAG, die haar leden met uitsluiting van anderen in de gelegenheid stelt een benzinepomp te hebben e.d. Men dwingt hier enerzijds indirect de bedrijfsgenoten zich aan te sluiten, doch garandeert hen anderzijds bepaalde materiele voordelen.

Zullen wij het in deze richting moeten zoeken? Zal men de volledige vrijheid moeten vervangen door een betrekkelijke, een die tegenover de mindere vrijheid een zeker materieel voordeel stelt?

Het is het overdenken ten volle waard.

v.G.

Vakraad voor de Kleine Metaalnijverheid

Op Woensdag 20 Juni jl. kwam de Vakraad in vergadering bijeen voor een slotbespreking over de algemene bepalingen van de C.A.O. voor de Kleine Metaalnijverheid.

Aan het einde bleek, dat er nog enkele punten van ondergeschikt belang, opnieuw in de Federatie van Werkgeversorganisaties in de Kleine Metaalnijverheid moeten worden bekeken.

Tevens werd het geschillenreglement behandeld en vastgesteld.

(Vervolg zie blz. 263)

Caminada Radio jubileert

Wie in de radio-wereld kent niet de naam Caminada. Het is bijna wonderlijk, te vernemen dat Caminada-Radio nu al weer 75 jaar bestaat, al was het begin van de zaak uiteraard geen radio! Op 1 Juni was de feestelijke viering van dit 75 jarig bestaan, terwijl tevens een nieuw, uitmuntend zakenpand in-bedrijf werd genomen aan de Plaats, Den Haag. Naar de 150 jaar in dezelfde vooruitstrevendheid!

Handel en Industrie

De N.V. Electr. Mij Electrostoomb (Postbus 301 te Rotterdam) vraagt in prijsblad BBC 1 aandacht voor een aantal Brown Boveri draaistroommotoren. Besproken worden druiwaterdichte en gesloten motoren, ieder met kooianker, centrifugaal-aanzetweerstand en sleepinganker. Al wat aan technische gegevens nodig is te weten staat in deze prijsbladen nauwkeurig omschreven.

J.J. Handelaars!

Wij wikkelen alle motoren. Speciaal adres voor stofzuigers en wasmachine motoren, tegen scherp concurrerende prijzen. Langdurige garantie. Zendingen binnen 8 dagen terug. 't Is DE GOEDE, die 24 jaar repareert.

Geest 72, 's Gravenhage, Tel. 11.33.64

Nieuw telefoonnummer voor Den Haag nr. 184650*

Rotterdamsche Letter Industrie

RELIEFLETTERS

In zink, koper, ijzer en staal, alsmede

**Constructiewerk voor
Neon-Installaties en Lichtbakken**

Verlichtings-armaturen, Louvres, enz.

HARINGVLIET 68 ROTTERDAM TEL. 21676

Hackethal- en Eupen-Kabel

Uit voorraad leverbaar:

SRLK-kabel

2 x 2 1/2 qmm	Bruto per 100 meter f	280.80
3 x 2 1/2	" " " "	325.35
4 x 2 1/2	" " " "	375.30
3 x 4	" " " "	399.60
3 x 6	" " " "	500.85
4 x 6	" " " "	594.—
3 x 10	" " " "	749.25
4 x 10	" " " "	869.40
3 x 16	" " " "	935.55
4 x 16	" " " "	1108.35
3 x 25	" " " "	1097.70

aarddraad gelijk aan ader, rood gemenied, Kema-goedgekeurd, fabrikaten *Hackethal* en *Eupen*.

GRLK-rubbergrondkabel:

2 x 2 1/2 qmm, zonder aarde	Br. p. 100 m. f	318.60
2 x 2 1/2, met aarde	" " " "	342.90
3 x 2 1/2	" " " "	383.60
4 x 2 1/2	" " " "	444.15
4 x 4	" " " "	546.75
4 x 6	" " " "	691.20
4 x 10	" " " "	1036.40
4 x 16	" " " "	1382.40

aarddraad gelijk aan ader, Kema-goedgekeurd, fabrikaat *Eupen*.

GPLK-papiergrondkabel. Fabrikaat *NKF*.

3 x 35 qmm	} prijs op aanvraag.
4 x 35 "	
3 x 95 "	

Rubberkabel:

2 x 0.75 qmm	Bruto per 100 meter f	47.—
3 x 1	" " " "	71.—
3 x 1 1/2	" " " "	124.50
3 x 2 1/2	" " " "	178.75
4 x 4	" " " "	243.75
4 x 6	" " " "	378.75
4 x 10	" " " "	548.75
3 x 35	" " " "	1662.50

Fabrikaat *Hackethal*.

Rubbertweelingsnoer: 2 x 0.6 qmm. Bruto per 100 meter f 25.—.
Fabrikaat *Reinshagen*.

Op alle genoemde brutoprijzen komt een nettokopertoeslag van f 2.60 per qmm per 100 meter.

Prijzen zijn vrijblijvend. - Korting op aanvraag.

Fa. Gebr. Van der Veen

Electrotechnische Groothandel - Opper. 1919
Importrice „HACKETHAL” en „EUPEN”
Grote Kerkstraat 71 - LEEUWARDEN
Telefoon 5689 en 8485.

Modern schakelmateriaal

kasten en batterijen tot 2000 amp.

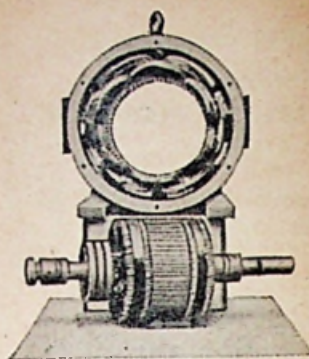
„ELEK”

gaarne geven wij alle gewenste inlichtingen over dit uiterst moderne schakelmateriaal, dat reeds bij tientallen energiebedrijven met enthousiasme ontvangen werd.

S. PACHTER & Co.

Electro technische groothandel

Nieuwe Keizersgracht 28, Amsterdam, Tel. 56942

Electro-
Technische
Herstelploaats
**SJERP &
JONGENEEL**

◆
DEN-HAAG
Prinsegr. 184
Tel. 335280

k.W.h.meters,

normale en alle bijzondere uitvoeringen.

Registrerende en aanwijzende Volt-Ampère-Watt-Cos φ- en freq. meters.

Draaiveld-richting-aanwijzers.

Gecombineerde Volt- en Ampèremeters in draagbare uitvoering.

Krukinductoren.

Aardingsweerstandsmeters.

Meterfabriek - Dordrecht

Wij leveren U alles op het gebied van

VERLICHTING

zoals: Wandlichter, Tafellampjes, Bedleeslampen enz.

Keuze uit minstens 12 modellen Leeslampen. Verder Rooktafels, Handwerkbakjes, Theebladen enz.

Vraagt prijzen en monsters.

Het adres voor grossiers en kleinhandel.
DRACHTEN (Friesland). Telefoon 2286

Optrekbare-

en verrolbare steigers

efficiënt, voordelig, veilig.

Alleen bij

C.deKrüger

Buyskade 46, AMSTERDAM-W., Tel. 84010

Fabriek van
Speciale Verlichtingsapparaten
AMSTERDAM C.
Keizersgr. 692,
Tel.: K2900-31466

Toneel-, Openluchttheater-, Wagenspel-,
Expositie-, Foto-atelier-, Etalage-, Ter-
rein- en Gevelverlichting.

Weerstanden en kleurfilter materiaal.

VERKOOP, VRAAGT CATALOGUS! VERHUUR

ALWA

Electrisch verwarmde Sigarendroogkasten voor Huishoudelijk gebruik. In verschillende uitvoeringen reeds vanaf f 26.00.

SCHIMMEL

BUSSUM

OOSTERPAD 46

GISO-LAMPEN

Grijpt NU de gelegenheid aan om

KOELKASTEN ADEM- de- LUXE

te verkopen.
E.C. levert ze U uit voorraad.
Denkt erom:
Zonder „ADEM” kunt U niet leven.

ELECTROCENTRUM

Amsterdam - Arnhem - Eindhoven
Leeuwarden - Roosendaal
Rotterdam - Zwolle.

BROWN BOVERI

Motoren en
Motorschakelkasten
thans weer vlot leverbaar

N.V. E. M. ELECTROSTOOM
POSTBUS 301 - ROTTERDAM - TEL. 82720

Filiaal te Amsterdam,
N. Z. Voorburgwal 28-30

„Transforma”

voor:
Transformatoren
en Metaalgeleijkrichters
Amsterdam-Z.

Telefoon 96610-96511

JAC. van der VEEN

Calandplein 3, Den Haag

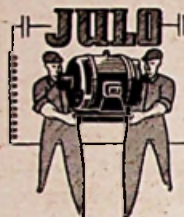
Tel. 180826 *

VERHUUR van alle
electrische materialen

ILLUMINATIE **TONEEL**
LICHTFONTEINEN

ELECTROMOTOREN

Inkoop - Verkoop - Verhuur
Ruil

alleen de betere soorten:
Reparatie, Wikkelen, Revisie,
Ombouw,
alleen kwaliteitswerk.
Voor Twente en Gelderse
Achterhoek reeds lang een
bekend en vertrouwd adres.

MOTORENBEDRIJF „JULO”

Waldeckstraat 22, ENSCHEDE, Tel. 4075

„VONKA” AMSTERDAM-C.

Rapenburg 97
Telefoon 45352-51136

VERHUUR van materialen, lichtfonteinen,
schijnwerpers, motoren enz.

voor

ILLUMINATIE - TONEEL
VERLICHTING - KRACHT

- Hefboomsch. 3-4 plg. 60-100-200 A. (typ. 15)
- Buiszek. kasten 60-100-200 Amp. (typ. 25)
- Kabelinvoeren en huisaansluitkastjes
- Zekeringkasten 3 tot 30 coups) div. types
- Railkasten en omkeerschakelaars
- Kastenbatterijen
- Grondkabelmoffen

Minkes

Hoefkade 667-671, DEN HAAG, Tel. 391563

Vele honderden!

Honderden Hapé Easy-
phone luidsprekende
telefoon-installaties zijn
dag in dag uit in gebruik.

Regelmatig komen er nieuwe enthousiaste gebruikers bij. Ook in Uw omgeving zijn beslist installaties te verkopen. Vraag vandaag verkoopcirc. Nr. 336/2, referentielijst en andere gegevens. Easyphone installaties zijn betrouwbaar, modern van vorm, fraai van afwerking, gemakkelijk te installeren, laaggeprijsd en worden uitsluitend via de handel geleverd. C.V. Hapé, Nieuwe Heerengracht 11, Amsterdam-C., Tel. 48882.

H.H. INSTALLATEURS!

Belangrijke mededeling voor U!

Wij hebben drastisch de prijzen verlaagd. Heeft U iets nodig op schrikdraadgebied, dan is het Uw voordeel bij ons te bestellen.

Wij leveren alle Kema goedgekeurde apparaten met de allerbeste isolatoren enz.

Als attractie geven wij onze afnemers „service” apparaten met 50 % korting en ruilen oude of defecte apparaten in voor f 25.—.

FIRMA NIJBOER - ARNHEM
Telefoon 23180, b.g.g. 20243 - Veldstraat 12 b/d - Molen

UW ADRES VOOR:

Stofzuiger-onderdelen

Wij leveren:

Stofzuigers, Slangen,
Waaiers, Zuigmonden,
Kogellagers, Houten Borstels,
Monturen, Koolborstels,
Koolborsteldoppen,
Klemborstels enz. enz.

*

Stofzuigergroothandel J. BLEYÉ
Bremhorstlaan 8, Wassenaar, Tel. 9866 (K1751)

- **Electrische Machines**
- **Lasomvormers**
- **Lastransformatoren enz.**

Terzake kundig en efficiënt repareren is een kwestie van ervaring en vertrouwen.

J. MORELISSE

Electrotechnische fabriek - Anno 1918

Amsterdam, Spijkerkade 5, Tel. 60548 - 61279

N.V. HANDEL-MIJ.

»ELECTRO-METAAL«

A. C. VAN RIJN - DEN HAAG
Piet Heinstraat 102 - Telefoon 33.43.66

- Verdeelkast, schakelkasten enz.
- Kastenbatterijen.
- Vertegenw. E.M.F. Electro-motoren.
- Import Draad en Kabel.
- Vertegenw. van Wijk & Visser.
- Automatisch Schakelmateriaal.
- Electrisch Huishoudelijke App.
- Alles op het gebied der
Electro-Technische Installatie-Materialen.

VRAAGT OFFERTE! KORTE LEVERTIJDEN!

DE BEKENDE

ALASKA VOLKSKOELKASTEN
zijn nu nog uit voorraad leverbaar.

Brutoprijs thans. . . **f 465,—.**
Inhoud 50 Liter.

Zendt spoedig Uw orders aan:
Electrotechnische Groothandel

P. Holtring - Haarlem
Korte Spaarne 23-25.

Isolatiematerialen

voor de Electrotechniek:

UIT
VOORRAAD
LEVERBAAR

MICA,
MICANIET,
PERTINAX,
HARDLINNEN

B. E. M. Wientjes

Technische
Agenturen
en Groothandel

Binnenkant 26 - Amsterdam-C. - Tel. 47990

W. SCHUURMAN N.V.

Telefoon 2044 (2 lijnen) - ALKMAAR

Uit voorraad leverbaar:

„PHILIPS” schrikdraadapparaten voor
220 V. aansluiting.

„AFO” schrikdraadapparaten voor bat-
terij-voeding,
met TOEBEHOREN.

(Vervolg nieuws V.E.A.)

Normalisatie van benamingen van verlichtingsarmaturen

Door de Hoofdc commissie voor de Normalisatie in Nederland (H.C.N.N.) is ter critiek gepubliceerd de ontwerp norm V 953 *Benaming van electrotechnische artikelen. Verlichtingsarmaturen voor binnenverlichting* (4 blz., formaat A4)

Het blad is ontworpen door commissie N.E.C. 1 voor de normalisatie van Nomenclatuur. De commissie heeft getracht in de chaotische toestand op het gebied van de benamingen van armaturen voor binnenverlichting door rationele ordening verbetering te brengen. Er werd een systeem opgesteld waarbij de benamingen van armaturen in groepen worden ingedeeld naar de mate waarin het inwendige hiervan is afgesloten van de omgeving en naar de wijze waarop de montage plaats vindt. De benamingen van de grondvormen en de hoofdonderdelen van de verschillende armaturen zijn eveneens opgenomen. Teneinde misverstanden te voorkomen werden omschrijvingen van enige begrippen gegeven, zoals van armatuur, lichtverdeler, montuur en lamphouder, waarbij voorbeelden met benamingen van de onderdelen zijn gegeven. Uiteraard werd bij het opstellen van de definities overleg gepleegd met de Stichting voor Verlichtingskunde.

Het blad kan worden beschouwd als een doelmattige leidraad voor fabrikanten bij de opmaking van hun prijscouranten, voor handelaars in verlichtingsartikelen en voor alle belanghebbenden.

Door deze publicatie ter critiek worden belangstellenden in de gelegenheid gesteld eventuele opmerkingen ter kennis van de commissie te brengen, opdat daarmede rekening kan worden gehouden bij het vaststellen van de definitieve norm. Deze critiek wordt gaarne ingewacht vóór 1 Januari 1952 bij het Centraal Normalisatiebureau, Lange Houtstraat 13A te 's-Gravenhage.

V 953 kan worden besteld bij de boekhandel of rechtstreeks bij de Uitgeverij Waltman te Delft. Aan abonné's op de groep van Nederlandse normen 621.3 Electrotechniek wordt het blad automatisch toegezonden.

(Einde nieuws V.E.A.)

40-Jarig jubileum van Jac. Smits

Op 16 Juli 1951 zal het 40 jaar geleden zijn, dat de heer Jac. Smits in dienst trad bij R.S. Stokvis & Zonen N.V.

De heer Smits is in de Nederlandse radiowereld geen onbekende, hij is de figuur, die in zo belangrijke mate meehielp het grote succes, dat Erres Radio in deze jaren heeft behaald, te bereiken.

Met een onblusbare werkkraft en enthousiasme heeft hij deze 40 jaren gewerkt. Dat hij nog steeds de oude kerngezonde Smits van weleer is, die vooral op Jaarbeurzen op zulk een charmant zakelijke wijze zijn relaties tegemoetreedt, is voor R.S. Stokvis en voor Erres een niet te onderschatten factor.

Wanneer Jac. Smits op 16 Juli van 3-5 uur recipieert in de fraaie Tudorzaal van R.S. Stokvis en Zonen, Heiman Dullaertplein 3 te Rotterdam, zal hij daar zeker weer de zo bekende prettige sfeer om zich heen weten te scheppen.

CISTOFA

Mededelingen voor aangeslotenen van Cistofa

OFFICIËLE MEDEDELINGEN

Nieuw type

Wij ontvingen bericht, dat binnenkort door R. S. Stokvis & Zonen N.V. te Rotterdam een nieuw type Erres Torpedostofzuiger op de markt zal worden gebracht. Dit type SZ 175 is uitgerust met een voetschakelaar. De brutoprijs van deze machine zal f 185,- bedragen.

Uitvoerende Commissie

Lijst van schorsingen per 30 Juni 1951

Hiermede brengen wij onder uw aandacht, dat momenteel, ingevolge de beslissing van de berechttingscommissie, door aangeslotenen van CISTOFA niet meer mag worden geleverd aan, respectievelijk betrokken worden van onderstaande firma's:

M. B. Caarels, Choorstraat 30 te Utrecht, met ingang van 2 Juni 1951.

H. Bieze, Nieuwe Herengracht 111-113 te Amsterdam, met ingang van 16 Juni 1951.

Berechttingscommissie

WAAROM ... ?

Waarom wij een Cistofa hebben, een stichting tot bevordering van de stofzuigerhandel, menen wij thans bij u bekend te mogen veronderstellen.

Waarom verschillende maatregelen genomen zijn ter bescherming van hen die daadwerkelijk deelnemen aan de gezondmaking van de stofzuigerhandel, is echter nog niet voldoende tot iedereen doorgedrongen.

Waarom dit of dat niet mag, is voor verschillende aangeslotenen nog een puzzle. Waarom een berechttingscommissie en waarom zo formeel?

Verskillende vragen die, naar het ons schijnt, belangrijk genoeg zijn af en toe eens met een enkel woord nader toe te lichten.

Wij verkeren in de gelukkige omstandigheid, dat verhoudingsgewijs bijna alle aangeslotenen van Cistofa loyaal medewerken, een medewerking die voortspuit uit de belangrijkheid van datgene, dat bereikt kan worden.

Ons doel, dat zij hier direct bij vermeld, is vanzelfsprekend nog niet geheel bereikt. Men bouwt geen organisatie op met een zo groot aantal deelnemers, wier belangen op verschillend gebied liggen, nl. dat van industrie, groot- en detailhandel, in nog geen twee jaar, waaraan nog niet het een en ander te wijzigen zou zijn. Doch wel mogen we constateren, dat Cistofa is ingeslagen. Er zat al direct vaart in bij de aanmelding, toen de stichting werd opgericht. Loopt men over het algemeen niet zo hard, kijkt men meestal eerst de kat eens uit de boom, hier ging het anders. Veertig uur na het uitzenden van de formulieren, kwamen er reeds 2 200 aanmeldingen binnen en met acht dagen was driekwart van het aantal uitgezonden formulieren getekend op ons bureau binnen.

Reeds eerder schreven wij over een klein aantal aangeslotenen, die om een of andere reden een overtreding begingen. Te beginnen met de vertegenwoordiger, die ook de controle voor zijn rekening meent, de berechttingscom-

missie, alsmede de beroepscommissie, er zit bij allen slechts één gedachte voor: Verklaar degene, die een overtreding begaan heeft, wat de gevolgen zijn van hetgeen hij gedaan heeft en win hem geheel voor de gedachte, die altijd prevaleert: een gezonde stofzuigerhandel.

Betekent dit, dat nu alles geschikt wordt? Dat nooit opgetreden wordt tegen die enkele firma's, die inderdaad overtredingen begaan hebben, overtredingen, die ernstige gevolgen voor het geheel hebben gehad? Neen, zeker niet. Enkele zware boetes zijn opgelegd, alsmede enkele gevallen van schorsing en uitsluiting zijn reeds voorgekomen. Wordt echter een dergelijke boete opgelegd, dan moeten de feiten wel als ernstig voor de gehele opzet van Cistofa, zowel door de berechttingscommissie als eventueel door de beroepscommissie worden gezien.

Gelukkig behoren deze gevallen tot de zeer grote uitzonderingen, en wij zouden hier zeker geen gewag van hebben gemaakt, als niet van verschillende zijden de vraag was gesteld, of in dit of dat geval nu niet krachtdadig werd opgetreden. Cistofa-leden, weest gerust. De grote waarde van een juiste samenwerking kennend, gaan wij voort op de ingeslagen weg uw wil tot medewerking te bestendigen en dit te doen op een kalme, bezadigde en weloverwogen wijze. Echter staan wij scherp tegenover hen, die daden verrichten, die uw belangen aantasten.

Op u rust de plicht tot medewerking tot behartiging van de belangen van alle branchegeenoten en daardoor ook de uwe.

Op ons rust de plicht, deze, uw belangen, te beschermen. Wij zijn ons deze plicht bewust en streven ernaar, ons zo juist mogelijk van deze plicht te kwijten. (Einde Cistofa-nieuws)

R. A.

STALEN PATENT LASDOZEN

Voor 5/8", 3/4" en 1" schulfbuis

N.V. „RIJNSTAAL“

ARNHEM

Einddozen in RONDE uitvoering en met ROND montage-deksel

Verkrijgbaar bij alle erkende grossiers op electro-technisch gebied

MEDEDELINGEN

VAN DE VAKGROEP
DETAILHANDEL IN ELECTRISCHE
VERBRUIKSTOESTELLEN EN
VERLICHTINGSARTIKELLEN

Secretariaat:
Keizersgracht 606,
Amsterdam-C., Tel. 40027

VAN HIER EN DAAR

Niets is interessanter dan een kaleidoscoop van het dagelijks leven. Vele mensen volgen uit roeping of als hobby een speciale richting, en hoewel wij daaraan zeker geen afbreuk willen doen, moeten wij toch constateren, dat het dagelijkse leven ons zóveel stof geeft, dat het niet alleen de moeite van een nader onderzoek waard is, doch zelfs noodzakelijk deze kleine en grote gebeurtenissen van dichterbij te bezien, willen we onze kijk op de dingen om ons heen en tevens onze algemene ontwikkeling niet uit het oog verliezen.

Publiek wacht af

Het is onder ons gezegd een algemeen verschijnsel, dat het publiek reeds geruime tijd met de gedachte rondloopt, dat de prijzen wel zullen zakken en daarom een afwachtende houding aanneemt t.a.v. die dingen, die niet direct of dagelijks nodig zijn. Toen de storm

„Korea" wat verflauwde en men zag dat een oorlog voorkomen zou kunnen worden, meende men dat alles zeer snel zou omslaan. Deze mening is natuurlijk onjuist. Wij willen hier niet mee beweren, dat de prijzen nooit of voorlopig niet zullen zakken, doch een daling van de prijzen zal zeker niet in een dermate snel tempo gaan, als men over het algemeen verwachtte. Detailhandel, Groothandel en Industrie beschikken nl. over een bepaalde voorraad aan gereede producten en grondstoffen bij de aanvang van het conflict. Daarna gingen de prijzen van verschillende grondstoffen stijgen, sommige zelfs onrustbarend. Het speculatieve element doet mede zijn intrede, doch het is duidelijk, dat er enige tijd mede gemoeid is, voor deze stijging van grondstoffenprijzen is doorgewerkt. Omgekeerd zien we praktisch hetzelfde verschijnsel, en het duurt dus ook weer een bepaalde tijd voor een verlaging geheel is doorgevoerd.

Een ander punt komt eveneens naar voren nl. de voorraad. Een zaak, ongeacht of dit een detailzaak is, een grossierderij of een fabriek, beschikt over een bepaald kapitaal dat moet rouleren. Er zijn nl. maar weinigen, die voldoende geld bezitten om onder iedere omstandigheid normaal door te kunnen gaan. Over het algemeen kan de voorraad slechts beperkte tijd op magazijn worden gehouden, omdat geld moet vrij komen voor nieuwe aankopen, hetgeen vooral voor bepaalde seizoenartikelen een zeer belangrijke rol speelt. Betrekkelijk ziet men dit verschijnsel in iedere branche en men is verplicht hieraan deel te nemen. Zo is het ook

verklaarbaar, dat op sommige momenten een voorraad geruimd wordt, omdat men over contant geld moet beschikken.

Fatale prijzenoorlog

Wij voor ons geloven dat dit punt de verklaaring is voor hetgeen we thans zien. Daarnaast kunnen natuurlijk andere beweegredenen een grote rol spelen, zoals we de laatste weken in Amerika hebben gezien; daar trad nl. niet alleen een prijsverlaging op voor enkele artikelen, doch een concurrentie-oorlog tussen enkele warenhuizen maakte er een complete slag van. De aankondiging van één hunner, dat zij op ieder moment een zeker percentage onder de van elk ander warenhuis zou blijven, is hiervan het doorslaggevend bewijs. Hier was dus geen sprake meer van een prijsverlaging als gevolg van het normale verloop van stijgen en dalen van de prijzen; integendeel, het werd uiteindelijk een prestigekwestie wie het goedkoopst was. Het werd een stunt, hetgeen bleek uit een daling van de prijzen, welke in geen enkele verhouding stond tot de werkelijke situatie.

Deed men het aan de overzijde in het groot in ons land zag men het verschijnsel in het klein. In Amsterdam op de Nieuwendijk bijv. zagen we plotseling een zgn. daling van de prijzen, vooral in de confectiemagazijnen, die in deze straat nogal veelvuldig worden aangehouden, omdat de een „de knuppel in het hoenderhok had gesmeten", aanschouwelijk voorgesteld door een toom prachtige witte leghorns in een ren, met een knuppel waar

DE BESTE VERTEGENWOORDIGER
IS DE KEMA GEKEURDE

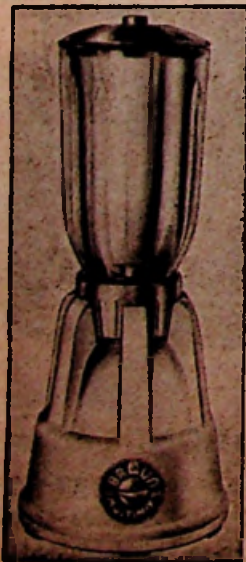
„VOSSLOH"-SCHAKELAAR
ZELF

EEN PROEFORDER ZAL U OVERTUIGEN

FRAAY en KORPER

KAN U ALLE TYPEN UIT VOORRAAD LEVEREN

HOOFDKANTOOR:
SINGEL 422-424 — AMSTERDAM
TELEFOON 35805-38304

**BRAUN MULTIMIX
DE UNIVERSELE MENG- EN
MAALMACHINE**

**Maalt, mixt, snijdt, roert tot purée,
mengt, karnt, klopt, slaat en hakt.**

In de huishouding, hotels, café's, bars, cafetaria's, ijssalons, hospitalen, sanatoria, rusthuizen, ziekenhuizen, laboratoria, apotheken enz. geeft de Multimix een enorm gemak, een ongekende tijdsbesparing en een vrijwel onbegrensd aantal toepassingsmogelijkheden. De BRAUN Multimix heeft diverse voordelen boven soortgelijke machines. Sterke motor van 300 Watt. Zeer snel en fijn malend. Gemakkelijk schoon te maken, daar in enkele tellen geheel uit elkaar te nemen. Minimaal-onderhoud door geëmailleerd motorhuis. **Prijs slechts f 155.-.** Vraag vandaag nog even circulaire nr. 414 bij uw grossier of rechtstreeks bij C.V. Hapé, Amsterdam-C., Nieuwe Herengracht 11, telefoon 48882.

DUSPA en DUSPOL

de voor iedere vakman onmisbare Universele

**SPANNING- en
POOLZOEKERS**

110-750 V. gelijk- en wisselstroom

Imp. STAM & LAHMANN

Lepelstraat 73 - Amsterdam - Telefoon 54637

Na kantoorlijn 53859

REMINGTON-NIEUWS

Weer verkrijgbaar:

REMINGTON FOURSOME SCHEERAPPARAAT (voor beide voltages)

THANS f 95,— bruto

REMINGTON FOURSOME SCHEERAPPARAAT (voor één collage)

THANS f 75,— bruto

Aanstands begint de groots opgezette reclame-campagne voor Remington droogscheerapparaten, teneinde U de gelegenheid te bieden een grote omzet in dit volmaakte en beroemde artikel te bereiken.

Uw aandeel in de te verwachten vraag kunt U in winst omzetten, wanneer U tijdig voor voldoende voorraad zorg draagt.

Wij houden ons voor Uw bestellingen gaarne aanbevolen en zenden U op aanvraag opgave van de thans geldende kortingen.

ATTENTIE! Van 1 Juli 1951 af geschiedt de import niet meer door ons, doch door Remington Rand N.V., Amsterdam. Uitsluitend voor de electrotechnische en radio-branche zal de verkoop door ons worden behartigd.

FREQUENTA

Weesperzijde 34 - Telefoon 53817 - Amsterdam-O.

iedere Batavier in zijn tijd als oorlogstuig trots had kunnen zijn, en 20 % korting op alle artikelen gaf. Vond men in het magazijn dus een costuum geprijsd voor f 150,-, dan behoefde men aan de cassa slechts f 120,- te betalen. Hier zijn we aangeland op het fatale punt, waarop wij reeds zovele malen hebben gewezen. Door deze actie is niets anders bereikt, dan dat collega's prompt gingen bewijzen dat zij „nog betere zakenlieden waren” en dat zij het nog beter konden. Wat het resultaat is?

Och, wij hebben het al zo dikwijls gezegd, dat het ons thans overbodig lijkt dit punt nog eens te gaan behandelen.

Heeft u het bij u ter plaatse ook reeds meegeemaakt? Ziet u dan ook reeds winkels leeg komen? U heeft nu het resultaat al begrepen, niet?

Cadeaustelsel

In het kader van „van hier en daar” gaan we over naar een ander punt, dat met het voorgaande zijdelings ook wat te maken heeft, nl. het cadeaustelsel. Ook dit heeft sinds geruime tijd de kop weer opgestoken met alle funeste gevolgen van dien. Men wil het maar niet inzien, men wil niet wijzer zijn en hoewel de eerste nog geboren moet worden, die de bloei van zijn zaak te danken heeft aan het weggeven van zijn winst, die hij tussen twee haakjes zo brood- en broodnodig heeft, gaat men rustig door zijn eigen graf te graven. Vanzelfsprekend de goeden niet te na gesproken.

Een grote teleurstelling was het dan ook dat de wet op het cadeaustelsel nog niet tot stand is gekomen en naar het zich laat aanzien, nog wel even op zich zal laten wachten. Na 4 jaar werken door het Directoraat-Generaal van de Middenstand, was het wetsontwerp gereed in 1949. In plaats van het door te zenden aan de Kamers heeft Minister v. d. Brink het doorgegeven aan de S.E.R., de Sociaal-Economische Raad. Met een kleine variant op een bekend spreekwoord zouden we willen zeggen: andere hoofden, andere zinnen, en het zal dus nog wel even duren, voordat ingegrepen wordt om een zeer ernstig kwaad uit te snijden. Jammer, meer dan jammer!

Straatnamen

Is u al eens verhuisd, zouden we u vervolgens willen vragen, zonder van huis te zijn veranderd? Ja heus, we menen het precies zoals we het zeggen. Dit komt nl. veelvuldig voor en betekent niet alleen een ernstige verspilling aan energie, doch eveneens aan geld. Was het vroeger zo, dat men in dorpen en op het platteland uitsluitend nummers kende bestaande uit een letter voor een wijk en een cijfer als huisnummer, later ging men over tot het geven van straatnamen als bijv. de veel voorkomende naam de Dorpsstraat. Toen kwam het in de mode bestaande straten veelal in grotere steden te gaan vernoemen naar grote of verdienstelijke mannen of vrouwen.

Op zichzelf hebben wij er niets op tegen, dat men iemand erkentelijk is voor zijn of haar verdienste, doch wel vragen wij ons af, of dit niet op een andere, betere en goedkopere manier mogelijk is. Denkt u zich eens in, hoeveel verenigingen en organisaties op alle mogelijke gebieden wij hebben. Denkt u eens even aan week- en maandbladen en dergelijke. Deze worden geadresseerd op een adressemachine, en regelmatig krijgt men dus deze veranderingen te verwerken of komt post als onbestelbaar retour. Dan moet men naar de oorzaak gaan zoeken en, als het resultaat bekend is, moet men de adresplaatjes laten veranderen, kaartsystemen wijzigen enz. enz.

Deze grote mannen kunnen echter weer in ongenade vervallen, de sympathie verliezen of men vindt een groter genie. Er kunnen verschillende oorzaken zijn en men slaat weer aan het veranderen. In deze tijd, waarin regelmatig verkondigd wordt zoveel mogelijk overal een versobering toe te passen, is het toch wel een punt van overweging hiervan eens een einde te maken.

Personeelsinkoopverenigingen

Onlangs lazen wij een artikel over Personeelsinkoopverenigingen, een kwaad dat nog steeds voortwoekert, waaraan een onderschrift door de redactie van het desbetreffende blad was toegevoegd. Daaruit bleek weer eens, dat er slechts

ELECTRO RADIO MERCUUR

VEERTIENDAAGS VAKTECHNISCH TIJDSCHRIFT met de mededelingen van:

Vakgroep Electrotechnisch Ambacht
Mauritskade 45, 's Gravenhage - Tel. 01700-110585

Vakgroep Detailhandel in Electriche Verbruikstoestellen en Verlichtingsartikelen
Keizersgracht 606, Amsterdam-C. Tel. 02900-40027

Vakgroep Detailhandel in Radio-artikelen
Keizersgracht 606, Amsterdam-C. Tel. 02900-40027

Nederlandse Vereniging van Neon Installateurs
Mauritskade 45, 's Gravenhage Tel. 01700-110585

Nederlandse Vereniging van Nettenbouwers
Mauritskade 45, 's Gravenhage - Tel. 01700-110585

Nederlandse Electrotechnische Winkeliers Organisatie
Keizersgracht 606, Amsterdam-C. - Tel. 02900-40027

Stichting Centraal Instituut voor de Stofzuigerhandel
Keizersgracht 643, Amsterdam-C., Tel. 02900-34002

weinig zijn, die het gevaar hiervan voor de detailhandel juist inzien. Alleen wanneer wij een kwaad op de juiste waarde schatten, kunnen we met de daarvoor benodigde middelen tegen optreden. Als het nu nog maar zo was, dat men alleen het personeel een voordeeltje gaf (wat we echter zien als een verkapte loonsverhoging, hetgeen voor ons reeds om vele redenen erg genoeg zou zijn) doch op het moment is het als een olievlek, die zich meer en meer uitbreidt, omdat direct of indirect ook anderen ervan profiteren. Alleen door krachtig stelling te nemen en niet te vergeten: door de volledige medewerking van bedrijfsgenoten, kan men hier iets beginnen. Men mag niet maar rustig doorgaan met kopen van die leveranciers, die aan deze instellingen leveren en uw bestaan ondergraven!

Oorzaken van omzetsijging

Hierboven schreven we reeds over zoveel hoofden, zoveel zinnen. Dit kwam weer bij ons boven toen we het volgende lazen. Onder 200 detaillisten in de Verenigde Staten werd een enquête gehouden omtrent de oorzaak van het stijgen van hun omzet. Dit was nl. een groep, die kans had gezien, ten opzichte van het vorig jaar hun omzet met 23 % te verhogen.

Het resultaat was: Reclame, modernere winkelrichting, samenwerking met een vooruitstrevende grossier, betere etalages, zindelijkheid en vriendelijkheid, lage prijzen, beter assortiment, nieuwe producten, beter personeel en meer service. U ziet, dat de een het wel wat anders bekijkt dan de ander.

Ook in Nederland is een dergelijke steekproef gehouden en we moeten constateren, dat de antwoorden kloppen met bovengenoemde punten.

Eigenaardig is hierbij te lezen, dat wat de een als oorzaak ziet van het stijgen van zijn omzet, de ander daarentegen als oorzaak beschouwt van het teruglopen daarvan. Zelfs dit kan logisch zijn, omdat de ligging van de zaak, het publiek enz. enz. van groot belang zijn en een vergelijking zonder meer onmogelijk maken.

Wij hebben u hiermede ditmaal enige punten ter overdenking gegeven en hopen er binnen niet al te lange tijd nog eens op terug te komen en tevens nieuwe gezichtspunten naar voren te brengen.

LAAGSPANNINGS-KASTENBATTERIJEN

- Grote kortsluitvastheid
- Levertijd slechts enige weken

N.V. ELAUMA

DEN HAAG
TASMANSTRAAT

LEEWARDEN
GROTE HOOGSTRAAT

ALASKA-KOELKASTEN

voorzien van het betrouwbare „Schludbach Alaska“ absorptie Koelaggregaat. Met thermostaat. Gemiddeld jaarverbruik: 1-1½ kWh per etmaal. Radiostoringsvrij. 2 jaar garantie.

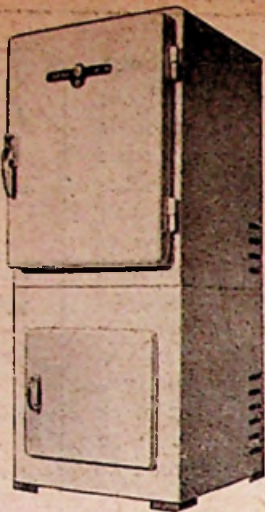
UIT VOORRAAD LEVERBAAR:

Type G: inhoud ca. 50 liter. Staand model met aangebouwde ongekoelede onderkast. Prijs f 540,- M

Type VK: inhoud ca. 50 liter Tafel- of wand-model.

Prijs f 465,- M
losse onderzetkast voor idem.
Prijs f 175,- M

Eveneens:

ISLAND-KOELKASTEN met TAFELBLAD

Type A: inhoud ca 50 l. met voordeur Prijs f 410,- M
Type T: inh. ca 50 l. koelkast m. deksel Prijs f 390,- M

HEYBROEK-ZELANDER N.V.

AMSTERDAM - ROTTERDAM - GRAVENHAGE - AMERSFOORT - BREDA - DEVENTER - GRONINGEN - HAARLEM - HILVERSUM - NIJMEGEN - UTRECHT

Voor BUSCH-JAEGER SCHAKELAARS EN STOPCONTACTEN

naar **N.V. v.h. CLAESSEN & Co.**
AMSTERDAM - SINGEL 162-164
en haar Filialen:

Almelo: 1e Slightestraat 37; Apeldoorn: 1e Wormensweg 97;
Doetinchem: Hamburgerstraat 58; Groningen: Meeuwerderweg 11-1; Rotterdam: Oostzeedijk 302 B.

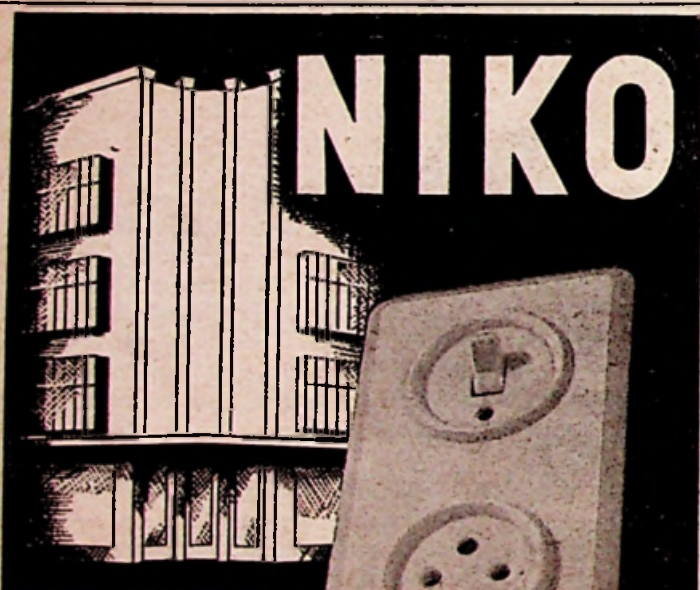

OCTROOI
AANGEVRAAGD
No. 150876

LET OP HET
GOUD ETIKET

*Wat zegt Uw Monteur?
Geef mij maar... Primeur!*

VRAAGT UW GROSSIER!

NIKO

inbouw materiaal

voor de moderne bouw

Wat **NIKO** fabriceert, is uitmuntend geconstrueerd.

De Niko-fabrieken hebben in het Bouwcentrum te Rotterdam in stand 285 een uitgebreide collectie schakel- en verlichtingsmateriaal geëxposeerd. Uw bezoek zal ten eerste op prijs worden gesteld.

NIKO Schakelmateriaal

voor inbouw en opbouw, in bruin en wit isoliet, grote voorraad!

N.V. **HARTELUST'S** IJzerhandel
afd. ELECTRO TECHNISCHE GROOTHANDEL
LEEUWARDEN — GRONINGEN

J.E. STORK VENTILATOREN

de Beste

DEN HAAG

JUNOSTRAAT 35 • TELEFOON 772223

Met papier geïsoleerde kabels voor zwak- en sterkstroom.

N.V. NEDERLANDSCHE KABELFABRIEK, DELFT